

**GÜMRÜK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 153 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

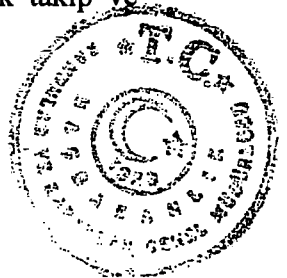
“Teminat uygulaması

MADDE 153/A- Başkaca bir ticarî, zirai ve meslekî faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiğinin vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen rapor ile tespit edilmesi ve mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmediğinin raporda belirtilmesi üzerine işi bırakmış addolunan ve mükellefiyet kayıtları vergi dairesince terkin edilenlerden, serbest meslek erbabının, şahıs işletmelerinde işletme sahibinin, adi ortaklıklarda ortaklardan her birinin, ticaret şirketlerinde; şirketin, kanuni temsilcilerinin, yönetim kurulu üyelerinin, şirket sermayesinin asgari %10’una sahip olan gerçek veya tüzel kişilerin ya da bunların asgari %10 ortağı olduğu veya yönetiminde bulundukları teşebbüslerin, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde bunları idare edenlerin veya düzenlenen raporda fiillerin işlenmesinde bilfiil bulundukları tespit edilenlerin işe başlama bildiriminin alınması halinde, bunlar adına mükellefiyet tesis edilebilmesi için işe başlama bildiriminde bulunanların ve mükellefiyeti terkin edilenlerin tüm vergi borçlarının ödenmiş ve 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan nev’iden 50.000 Türk Lirasından az ve 1.000.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere teminat verilmiş olması şarttır.

Birinci fıkrada sayılanların ortağı oldukları adi ortaklıkların, kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, şirket sermayesinin asgari %10’una sahip oldukları ticaret şirketlerinin veya idare ettikleri tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin işe başlama bildiriminde bulunması halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

Birinci fıkrada sayılanların, mükellefiyeti bulunan adi ortaklık, ticaret şirketleri ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, idarecisi, asgari %10 ortağı olması, bunları devralması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde, keyfiyetin vergi dairesinin ıttılana girdiği tarihten itibaren bir ay içinde birinci fıkrada yer alan şartların yerine getirilmesi bu mükelleflerden yazılı olarak istenir. Otuz günlük süre içerisinde şartların yerine getirilmemesi ve sayılan kişilerin statülerinin devam ettirilmesi halinde, istenilen teminat tutarı verilen sürenin son günü vade tarihi olarak kabul edilmek suretiyle mükellef adına teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen teminat alacağı, gecikme zammı tatbik edilerek mükelleften, birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları ise mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir.

Birinci fıkrada sayılanlar hariç olmak üzere, 359 uncu maddede yer alan sahte belge düzenleme fiilini işledikleri vergi incelemesine yetkili olanlarca mükellef hakkında yapılan inceleme neticesinde düzenlenen raporla tespit edilenlerden bu durumları kesinleşenlerin, keyfiyetin vergi dairesinin ıttılana girdiği tarihten itibaren bir ay içinde 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan nev’iden 25.000 Türk Lirasından az ve 500.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere yazıyla otuz gün içerisinde teminat göstermesi istenir. Fiil tüzel kişilik veya tüzel kişiliği olmayan teşekkül bünyesinde işlenmişse teminat bunlardan istenir. Verilen sürede şartların yerine getirilmemesi halinde, istenilen teminat tutarı verilen sürenin son günü vade tarihi olarak kabul edilmek suretiyle mükellef adına teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen teminat alacağı, mükelleften 6183 sayılı Kanun uyarınca gecikme zammı tatbik edilerek takip ve tahsil edilir.

3568 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarından bu maddenin birinci fıkrasında sayılan haller dolayısıyla mükellefiyeti terkin edilenlerin bu fiillerine iştirak ettiği inceleme raporuyla tespit edilenler hakkında üç yıl süreyle geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır. Bu cezanın uygulanmasında 3568 sayılı Kanunda yer alan usuller tatbik edilir. Sürenin sonunda, meslek mensubunun tekrar faaliyete başlamak istemesi halinde kendisinden bir ay içinde 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan nev'iden 25.000 Türk Lirasından az ve 500.000 Türk Lirasından fazla olmamak üzere yazıyla teminat istenir. Verilen sürede teminatın gösterilmemesi halinde dördüncü fıkranın ilgili hükmüne göre işlem yapılır.

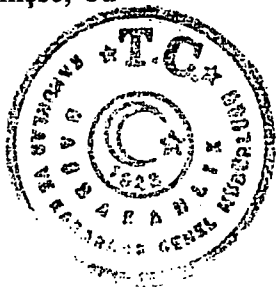
3568 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarından dördüncü fıkra da sayılan fiile iştirak ettiği inceleme raporu ile tespit edilen ve bu durumu kesinleşenlerden beşinci fıkra da yer verilen esaslar dahilinde teminat istenir. Verilen sürede teminatın gösterilmemesi halinde dördüncü fıkranın ilgili hükmüne göre işlem yapılır.

Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sayılan hallerde teminat alınmasını takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılması hariç 359 uncu maddede sayılan fiillerden herhangi birinin işlenmediğinin tespit edilmesi halinde; dördüncü fıkra da sayılan hallerde ise teminat alınmasını takip eden takvim yılının başından itibaren beş yıl içinde sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılması hariç 359 uncu maddede sayılan fiillerden herhangi birinin işlendiğinin tespit edilmemesi halinde alınmış olan teminat başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade edilir. Söz konusu fiillerin işlenmiş olduğunun tespit edilmesi halinde; fiil birinci fıkra kapsamında ise mükellefiyet 160 ıncı maddenin üçüncü fıkrasına göre terkin edilir, terkin tarihi itibarıyla ödenmemiş vergi borçları ile işlenmiş olan fiillerden doğan vergi borcu alınan teminattan mahsup edilir, artan tutar mükellefe iade edilir. Fiil dördüncü fıkra kapsamında ise vergi borçları ile işlenen fiilden doğan vergi borçları teminattan mahsup edilir, ayrıca mükelleften mezkur fıkra hükmünce yeniden teminat istenir. Verilen sürede teminatın gösterilmemesi halinde dördüncü fıkranın ilgili hükmüne göre işlem yapılır.

Beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen hallerde, teminat alınmasını takip eden takvim yılının başından itibaren beş yıl içinde mezkur fıkralarda yer alan fiillerin işlendiğinin veya bu fiillere iştirak edildiğinin tespit edilmemiş olması halinde alınmış olan teminat başkaca vergi borcu bulunmaması durumunda meslek mensubuna iade edilir. Söz konusu fiillerin işlendiğinin veya bunlara iştirak edildiğinin tespit edilmesi halinde; fiil beşinci fıkra kapsamında ise meslek mensubu hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır. Bu cezanın uygulanmasında 3568 sayılı Kanunda yer alan usuller tatbik edilir. Fiil altıncı fıkra kapsamında ise mezkur fıkra uyarınca işlem tesis edilir.

Bu madde uyarınca teminat alınan mükelleflerin, teminatın alındığı tarihten sonra tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergi borçlarının tutarı alınan teminat tutarının %10'unu aşması halinde, teminat paraya çevrilerek 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesi uyarınca mükellefin borçlarına mahsup edilir ve mükelleften teminat tutarının tamamlanması istenir. Teminatın tamamlanmaması halinde dördüncü fıkranın ilgili hükmüne göre işlem yapılır.

359 uncu maddede sayılan fiilleri işledikleri veya bu fiillere iştirak ettikleri vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen raporla tespit edilenlerden bu durumları kesinleşenler ile birinci, ikinci ve üçüncü fıkraların kapsamına girenler veya bu fiillere iştirak edenler, fiilin işlendiği tarihten itibaren beş yıl süreyle hiçbir surette vergi teşvik ve desteklerinden yararlanamazlar. Söz konusu fiilin işlendiği tarihten sonra herhangi bir vergi teşvik ve desteğinden yararlanılmış olunması halinde, bu tutarlar vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir. Fiil tüzel kişilik veya tüzel kişiliği olmayan teşekkül bünyesinde işlenmişse, bu fıkra hükümleri fiilleri işleyenlerin yanısıra bunlar hakkında da uygulanır.

Bu madde hükümlerine göre istenecek teminat tutarı; düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan tutarların toplamı, faaliyet alanı, mükellefin hukuki statüsü, faaliyette bulunulan il veya bölge, vergi borcu toplamı, fiilin tekrar edip etmediği gibi kıstaslar esas alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre, vergi dairesi müdürünün yazılı talebine istinaden defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı tarafından tayin edilir.

Birinci fıkrada sayılanlar ile sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılması hariç 359 uncu maddede sayılan fiilleri işleyenler Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre duyurulur. Bu kapsamda yapılan duyurular vergi mahremiyetinin ihlâli sayılmaz. Fiil tüzel kişilik veya tüzel kişiliği olmayan teşekkül bünyesinde işlenmişse, bunlar da duyurulur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“26. “Gümrüklenmiş değer” deyimi, Uluslararası Kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını;”

MADDE 3- 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“1) 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile üçüncü fıkrasında belirtilen eşya ve 237 nci maddesinin üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen eşya,”

“2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca;

a) Tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

b) Elkonulan eşyanın mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, eşyanın teslim alınması için ilgisine yapılan tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınmayan eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Tasfiye edilmesine karar verilen eşyanın bulunmaması halinde, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları tahsil edilir.”

MADDE 4- 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrasının son cümlesi ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde ve ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen eşyanın satış bedelinden sırasıyla;

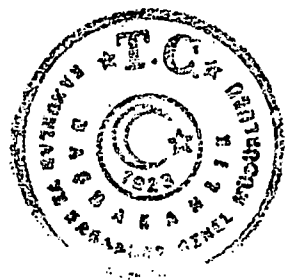
a) Hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar,

b) Gümrük vergileri,

c) Satış için yapılmış masraflar,

d) Para cezaları,

ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır. Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, eşya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para ile 177 nci maddenin birinci fıkrasının diğer bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden bu fıkradaki usule göre yapılacak dağıtımdan sonra kalan para Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir.”

“Eşyanın sahibine iade edilmesine karar verilmesi halinde tasfiye edilen eşyanın gümrük vergileri iade edilmez, müsadere kararı verilmesi halinde satış bedeli Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine irat kaydedilir.”

“3. Tasfiye edilen eşya ve taşıtın satış bedelinden alınacak gümrük vergileri, eşya için gümrük beyannamesi verilmiş ise beyannamenin tescil edildiği tarihte, kaçak eşya için kaçak eşya tespit tutanağının düzenlendiği tarihte, söz konusu tarihler bilinmiyorsa tespit ve tahakkuk belgesinin düzenlendiği tarihteki vergi oranlarına göre belirlenir.

4. Üzerlerinde satılamaz, devredilemez, haciz, rehin, ipotek gibi şerhler bulunan taşıtların tasfiyesinde, bu şerhler ayrıca bir işleme gerek olmaksızın, tasfiye kararı alındığı tarihten itibaren kalkmış sayılarak varsa tescil kayıtları buna göre düzeltilir ve tasfiyesi tamamlanarak birinci ve ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde kalan para emanete alınır. Dava sonucunda taşıtın sahibine iadesine karar verilmesi halinde, şerhlere konu bedel ilgisine ödendikten sonra kalan tutar ikinci fıkra hükmü uyarınca sahibine ödenir.”

MADDE 5- 4458 sayılı Kanuna 218 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“MADDE 218/A- 1. Bakanlık, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun uyarınca yaptırarak işletme hakkını verdiği gümrük kapıları ve/veya lojistik merkezlerini, işletme süresi bittikten sonra 30 yılı geçmemek üzere, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen kiralama ve/veya işletme hakkının verilmesi yöntemleri ile 3996 sayılı Kanun ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin ikincil mevzuattaki görevlendirme usullerini kıyas yoluyla uygulayarak devredebilir. Devirlerin yöntemini, değer tespit komisyonu ve görevlendirme komisyonu üyelerini, bu komisyonların çalışma usul ve esasları ile diğer hususları belirlemeye Bakan yetkilidir.”

MADDE 6- 4458 sayılı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “üç yıl” ibaresi “bir yıl” ve 228 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “iki yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 4458 sayılı Kanunun 231 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 231- 1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır.

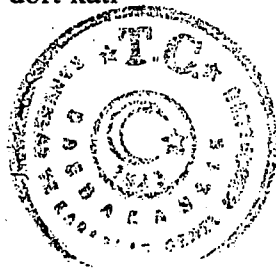
2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.”

MADDE 8- 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “gümrük vergisi” ibareleri “ithalat vergileri”, (b) bendinde yer alan “gümrük vergisine” ibaresi “ithalat vergilerine”, (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan “gümrük vergisinden” ibareleri “ithalat vergilerinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 4458 sayılı Kanunun 235 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 235- 1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti halinde, eşyanın gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir.

b) (a) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına otuzbin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına altıyüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

c) Eşyanın ithali, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olduğu halde uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi değilmiş veya belge alınmış gibi beyan edildiğinin tespit edilmesi halinde, eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) (c) bendindeki eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına sekizbin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına ikiyüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

2. İhracat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ihracının yasaklanmış olduğunun tespiti halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Eşyanın ihracı, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olduğu halde uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi değilmiş veya belge alınmış gibi beyan edildiğinin tespit edilmesi halinde, eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir.

3. Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir. Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

4. Birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.”

MADDE 10- 4458 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“1. Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi ya da yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksan olduğunun anlaşılması hallerinde, bu eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.”

“4. Gümrüksüz satış mağazalarından hak sahibi olmayanlara satış yapılması halinde satışa konu eşyaya, hak sahibi olmakla birlikte limit üstü satış yapılması halinde de limit üstü eşyaya ait ithalat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası verilir.

5. Gümrük antrepolarındaki eşyanın, antrepo beyannamesinde beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsten eşya olduğunun tespiti halinde, bu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir, eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.”

MADDE 11- 4458 sayılı Kanunun 237 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük vergisi” ibaresi “gümrük vergileri” şeklinde değiştirilmiş, birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “taşıt araçlarının sahipleri, kaptanları veya acenteleri tarafından gümrük idaresine” ibareleri yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrasında yer alan “eşyaya el konularak müsadere olunur” ibaresi “eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar

verilir, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur” şeklinde ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan taşıt içerisinde özet beyan verilmeksizin eşya getirildiğinin gümrük idaresince belirlendiği veya eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden sonra gümrük idaresine bildirildiği ve bu eşyanın verilmiş olan özet beyanlardan biri ile ilişkili olmadığının anlaşıldığı hallerde, söz konusu eşya için özet beyan vermekle yükümlü olan kişinin tespit edilmesi halinde bu kişi, tespit edilememesi halinde ise eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi tarafından, eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur. Ayrıca eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası verilir.

7. Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen para cezaları özet beyanı veren kişiden, altıncı fıkroda belirtilen para cezası ise özet beyanı vermekle yükümlü olduğu tespit edilen kişiden, bu kişinin tespit edilememesi halinde eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişiden alınır.”

MADDE 12- 4458 sayılı Kanunun 238 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı, tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlar için gümrük vergileri tutarının dörtte biri oranında para cezası verilir.”

MADDE 13- 4458 sayılı Kanunun 239 uncu maddesine aşağıdaki fıkra ile birinci fıkrasına “1.” şeklinde fıkra numarası eklenmiştir.

“2. Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı idari para cezası verilir.”

MADDE 14- 4458 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendine “yanaşması” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile yükü bulunmadığı durumlarda, yük almadığının veya yükünün başka bir limana çıkarıldığının veya avarya olduğunun kanıtlanamaması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 4458 sayılı Kanunun 244 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Gümrük vergileri ve cezalarına ilişkin fiilin, 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan kaçakçılık suçları ile ilişkili olması halinde bu madde hükmü uygulanmaz.”

MADDE 16- 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası ile beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun amacı; tarım satış kooperatif ve birliklerine ilişkin hükümleri düzenlemek, bu kuruluşların kooperatifçilik ve kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak yönetilmelerini, özerk, güçlü ve bağımsız mali yapıyla piyasa koşullarında etkin, verimli

sürdürülebilir bir şekilde faaliyet göstermelerini sağlamak ve tarım satış kooperatifçiliğini güçlendirmektir.”

“Kooperatif ve birliklerdeki ortaklık payları rehin ve haciz edilemez. Ortaklık paylarının devri örnek anasözleşmede belirtilen şartlarla yapılabilir.”

MADDE 17- 4572 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çalışma konuları ve çalışmalarda uyulacak esaslar

MADDE 3- Kooperatif ve birlikler; ortakların ve gerektiğinde diğer üreticilerin ürünlerini daha iyi şartlarla değerlendirmek, mesleki faaliyetleri ile ilgili ihtiyaçlarını karşılamak ve ekonomik menfaatlerini korumak konularında çalışırlar. Bu Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan kooperatifler ve birlikler, üreticilere verilen desteklerde aracı olarak kullanılabilir ve Devletçe kooperatiflere sağlanan desteklerden yararlanabilirler.

Kooperatif ve birliklerin çalışma konuları ile ürün alım ve değerlendirme işlemlerine, ürün alım bedelini hesaplama ve ödeme şekline, kredi kullanmalarına, yatırımlarına, gelir-gider farklarının dağıtımına ve giderlerin paylaşımına ilişkin usul ve esaslar örnek anasözleşmede gösterilir. Anasözleşmeyle, ortaklara elde ettiği ürünün tamamını veya belirli bir kısmını teslim etme ya da teslim edilmesi zorunlu asgari ürün miktarı şartı getirilebilir.

Kooperatif ve birliklerin birbirleri ve ortakları ile üretim girdisi temini ve ürünlerin değerlendirilmesi amacıyla yaptıkları her türlü muamele, alım ve satım amaçlı işlem olarak değerlendirilemez. Bu işlemler, ortaklar arası muamele sayılır.

Kooperatif ve birlik organları ile temsile yetkili personeli, tüm faaliyet ve kararlarında, iş ve işlemlerinde genel kabul görmüş rasyonel işletmecilik uygulamaları ile kurumsal yönetim ve kooperatifçilik ilkelerini dikkate alır, bu kuruluşların kuruluş amaçları doğrultusunda hareket eder; varlıklarını, mali yapısını ve rekabet gücünü koruyup geliştirme yönünde gerekli titizliği gösterir ve basiretli bir tacir gibi davranırlar.

Bu Kanunda açıkça belirtilen nisaplar saklı kalmak üzere, birlik ve kooperatiflerde toplantı ve karar nisapları örnek anasözleşmede düzenlenir. Taşınmaz alım ve satımı ile imalat ve inşaat işlerinin yaptırılma yöntemi örnek anasözleşmede düzenlenir.

Bakanlık, kanunların emredici hükümlerine ve bu Kanunun amacına aykırı olmamak şartıyla, bu Kanunda örnek anasözleşmeyle düzenleneceği belirtilen hususlar ile kooperatif ve birliklerin çalışmalarına ilişkin gerekli gördüğü konularda düzenleme yapmaya ve kurumsal yönetim ilkeleri belirlemeye yetkilidir. Kooperatif ve birlikler, Bakanlık tarafından istenilecek bilgi ve belgeleri doğru, eksiksiz ve süresi içinde vermekle; oluşturulan elektronik veri tabanlarına Bakanlıkça istenen verilerin girişini sağlamakla yükümlüdür.”

MADDE 18- 4572 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4-** Birlik ve kooperatif organları genel kurul ve yönetim kuruludur. Yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri genel kurulca seçilir. Birliklerde genel müdür, kooperatiflerde ise müdür veya vekilleri yönetim kurulunun doğal üyesidir. Genel müdür dışındaki birlik yönetim kurulu üyelerinin en az ikisi dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, örnek anasözleşmede belirtilen niteliklere sahip kişiler arasından seçilir.

Genel kurul toplantılarına katılma hakkına sahip ortaklarda aranan şartlar ile birliklerin genel kurullarını teşkil eden kooperatiflerin temsilcilerinin sayısı, nitelikleri, görev süreleri ve seçilme esasları, kooperatif ve birlik yönetim kurulu üyelerinin sayısı ve bu üyelerde aranan şartlar örnek anasözleşmede belirlenir. Yönetim kurulu üyelerinin görev süresi en fazla dört yıl olup, süresi dolan yönetim kurulu üyelerinin görevleri, altı ayı geçmemek üzere, yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar devam edebilir. Görev süresi sona erenler yeniden seçilebilir. Yönetim kurulu ayda bir kez olağan olarak toplanır. Kooperatif ve birlik işlerinin

zorunlu kıldığı durumlarda, gerekçeli olarak, olağanüstü toplanabilir. Yönetim kurulu üyelerine ayda en fazla iki toplantı için huzur hakkı ve harcırah ödenebilir.

Haklarında 1163 sayılı Kanunda sayılan ve göreve seçilmelerine engel teşkil eden suçlar veya görevi kötüye kullanma suçu nedeniyle adli makamlarca dava açılması, Bakanlıkça 1163 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesi gereği görevlerine tedbiren son verilmesi, 5 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan denetim sonucunda düzenlenen raporda ibra edilmemeleri yönünde görüş belirtilmesi veya genel kurula katılma hakkına sahip olanların beşte üçünün gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı olarak talepte bulunması halleri dışında, yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri dolmadan azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, genel kurul toplantısı gündemine alınıp görüşülemez. Yukarıdaki hususların varlığı halinde ise, yönetim kurulu üyelerinin azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesine ilişkin kararlar, hazırun cetvelinde imzası bulunanların yarından fazlasının oyuyla alınır.

Birlik yönetim kurulu, karar organı olarak kanun, anasözleşme ve genel kurul kararları doğrultusunda birlik faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke ve esasları saptar, yıllık iş programları, politika ve stratejiler ile personel politikasını belirler, iş ve işlemlerin bunlara uygun yürütülmesini gözetir, genel kurul ve yönetim kurulu kararlarının yerine getirilmesini denetler ve açıkça genel kurulun yetkisinde tanımlanan hususlar dışında birliğin işletme konusunun ve amacının gerçekleştirilmesi için gerekli olan kararları alır.

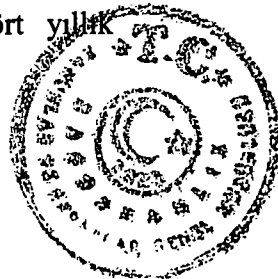
Birliklerin işleri kanun, anasözleşme ve diğer mevzuat hükümleri ile genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak, genel müdürün yönetim ve koordinasyonunda genel müdürlük tarafından yürütülür. Birlik genel müdürü, birlik faaliyetlerinin yönetilip yönlendirilmesinden sorumlu olup; kanun, anasözleşme, genel kurul ve yönetim kurulu kararları ile yıllık iş programları, politika ve stratejik hedefler doğrultusunda birlik faaliyetlerinin yürütülmesi için uygun idari yapıyı oluşturur, yönetir ve yönlendirir, yönetim kurulu tarafından belirlenen politikalar çerçevesinde ürün alım ve değerlendirme faaliyetlerini koordine eder ve personel planlaması yapar. Birliğin iş programı, politika ve stratejilerini hazırlar ve yönetim kurulu kararına sunar.

Birlik genel müdürü ve varsa genel müdür yardımcıları, en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da kooperatif ve birliklerde veya özel kuruluşlarda yönetim, pazarlama, ürün ticareti, denetim, finansman veya bu kuruluşların faaliyet konularında en az sekiz yıl çalışmış, 1163 sayılı Kanunda sayılan ve yönetim kurulu üyelik görevine seçilmeye engel teşkil eden suçlar veya görevi kötüye kullanma suçu nedeniyle mahkum olmayan kişiler arasından yönetim kurulunca atanır. Birlik genel müdürü ve genel müdür yardımcıları, yönetim kurulu tarafından birliğin amaç ve faaliyet konularının zorunlu kıldığı makul, kabul edilebilir ve objektif gerekçelere dayanılarak görevden alınabilir.

Kooperatiflerin işleri kanun, anasözleşme ve diğer mevzuat hükümleri ile genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak müdürler tarafından yürütülür.

Kooperatif ve birliklerde temsil yetkisinin kimler tarafından ve ne şekilde kullanılacağı örnek anasözleşmede gösterilir. Ancak, bu kuruluşları taahhüt altına koyabilmek için örnek anasözleşmede belirtilen imzaya yetkili kişilerden en az ikisinin müşterek imzaları ve bu müşterek imzalardan birinin, birliklerde genel müdüre, kooperatiflerde ise müdüre veya bulunmadığı durumlarda vekillerine ait olması şarttır.

Kooperatif ve birliklerde istihdam edilen müdür ve diğer personelde aranan şartlar ile atama, nakil, terfi, görevden alma, kadro ve özlük hakları ile sair esaslar, birlik yönetim kurulunca hazırlanan ve genel kurulca kabul edilen yönetmelikte gösterilir. Birlik ortağı olmayan kooperatiflerde söz konusu yönetmelik, yönetim kurulu tarafından hazırlanır ve genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer. Kooperatiflerde müdürün en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olması şarttır.”

MADDE 19- 4572 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetim ve alınması gerekli tedbirler

MADDE 5- Bakanlıkça, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen birlikler, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabidir.

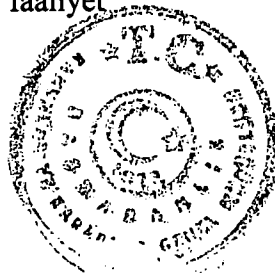
Birinci fıkra kapsamı dışında kalan birlikler ve kooperatifler; hesap, işlem ve varlıkları ile mali tablolarını denetçilere denettirmek zorundadırlar. Denetçiler, Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikte belirlenen şart ve niteliklere sahip, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir unvanını taşıyan kişiler ile birlik, kooperatif veya Bakanlıkta en az on yıl denetim elemanı olarak görev yapmış olanlar veya bunların hissesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları denetim kuruluşları arasından genel kurulca seçilir. Denetim dönemi, denetçilerin denetim hizmetlerini yürütme şekli, görevlendirilme esasları, denetim ücret tarifeleri, yapılacak denetimlerin kapsamı, düzenlenecek belge ve raporlar ile denetimle ilgili diğer hususlar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Denetim giderleri ilgili birlik ve kooperatif tarafından karşılanır. Denetim yaptırılmadan, genel kurulda ibra kararı alınamaz.

Denetçiler görevlerini doğru ve tarafsız yapmak ve sır saklamakla yükümlüdürler. Bunlar, görevleri sırasında öğrendikleri ticari ve işletme sırlarını yetkili merciler dışında kimseye açıklayamazlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler, birlik ve kooperatifin bundan dolayı oluşan zararından sorumludurlar. Denetçiler, hazırlanan raporlardaki kendi kusurlarından kaynaklanan yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatler nedeniyle birlik ve kooperatifin, ortakların ve alacaklıların uğradıkları zararlardan da ayrıca sorumludurlar. Zarar veren kişi birden fazla ise sorumluluk müteselsildir. Bu sorumluluk, sözleşmeyle ortadan kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz. Denetçinin bu maddeden doğan sorumluluğuna ilişkin istemler rapor tarihinden başlayarak beş yılda zamanaşımına uğrar. Bu kapsamda sorumluluğu tespit edilen denetçiler, Bakanlık tarafından ilan edilir ve birlik ve kooperatiflerde denetçilik görevini yapamazlar.

Yönetim kurulu, doğrudan ya da Bakanlıkça yapılan denetim veya bu madde kapsamında yapılacak denetim sonucunda bir görüş olarak bildirilmiş ise, birlikte ve bir birliğe bağlı olmayan kooperatiflerde üst üste üç dönemin menfi gelir-gider farkı ile sonuçlanması veya her halükarda menfi gelir-gider farkının toplam aktif değerlerin yüzde onuna tekabül etmesi veya borç ödemedi ve giderlerin karşılanmasında sorun yaşanması durumlarında, birlik ve ortak kooperatiflerin veya kooperatifin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla derhal uzmanlardan bir komite kurmak ve komitenin sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere her türlü tedbiri almakla yükümlüdür. Uzman komitesi raporu, düzenlenmesini takip eden ilk genel kurul toplantısında, gündemde olmasa bile ayrı bir gündem maddesi olarak görüşülür. Genel kurulda, birlik veya kooperatifin varlığını ve faaliyetlerini geliştirip sürdürmesi için gerekli telafi edici tedbirlere ilişkin kararların alınması zorunludur.

Birlik, denetim sonuçlarını da gözeterek, etkinliği ve verimliliği azalmış veya varlıklarının yarısı karşılıksız kalmış ortak kooperatiflerden durumlarının düzeltilmesini ister ve iki yıldan fazla olmamak üzere verilen sürede bir başka kooperatifle birleşme dahil, gerekli tedbirleri almayan kooperatifleri ortaklıktan çıkarır.

Kooperatifler, bağlı bulundukları birliğin mevzuata, anasözleşmelere ve genel kabul görmüş kooperatifçilik ve kurumsal yönetim ilkelerine aykırı olmamak koşuluyla faaliyet konularıyla ilgili olarak belirleyeceği ilke ve esaslara uymak zorundadır.”

MADDE 20- 4572 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “cins ve nev’i, isim ve unvan değişiklikleri ile tashihleri” ibaresi “her nev’i cins, kayıt, tashih, ifraz, taksim, birleştirme ve ruhsatlandırma işlemleri, depo, hizmet ve üretim tesisi inşaatları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 4572 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 7-** Kooperatif ve birliklerin örnek anasözleşmeleri, birliklerin görüşü alınarak Bakanlıkça hazırlanır. Bakanlıkça, bu Kanunda açıkça örnek anasözleşmelerde düzenleneceği belirtilen hususlara ilişkin hükümlerde, birliklerin görüşü de alınarak doğrudan veya birliklerin yarından bir fazlasının yönetim kurullarının bu konudaki müşterek isteği ve Bakanlığın oluru ile değişiklik yapılabilir. Birliklerin yarından bir fazlasının müştereken değişiklik için başvurması halinde, Bakanlık başvuruyu en geç üç ay içinde değerlendirerek sonuçlandırır. Anasözleşmelerin diğer hükümlerindeki değişiklikler genel usullere göre yapılır. Örnek anasözleşmeler, ürün gruplarına göre de hazırlanabilir.

Kooperatif ve birlikler, yönetim kurulu kararıyla anasözleşmelerinin örnek anasözleşme değişikliklerine intibakını sağlar ve tescile tabi hususları karar tarihinden itibaren bir ay içinde ticaret siciline tescil ettirerek Bakanlığa bildirir. Anasözleşme intibakı ilk genel kurulda ortakların bilgisine sunulur. Anasözleşmelerini en çok altı ay içerisinde intibak ettirmeyen kooperatif ve birlikler dağılmış sayılır.”

MADDE 22- 4572 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“18/11/1960 tarihli ve 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi kooperatif ve birlikler hakkında uygulanmaz.”

MADDE 23- 4572 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

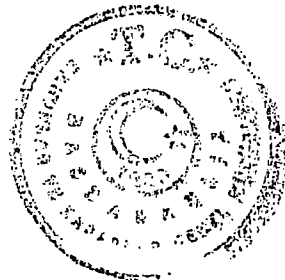
“**GEÇİCİ MADDE 3-** Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla kooperatif ve birliklerin kesinleşmiş en son bilançolarındaki açıkları yedek akçelerden ve fonlardan karşılanamadığı takdirde, bu bilanço açıklarını kapatmak üzere ve bilanço açıklarıyla sınırlı olmak kaydıyla ortaklara, en fazla sermaye taahhüt tutarları kadar, ek ödeme yükümlülüğü getirilir. Ek ödeme yükümlülüğü, ortaklığın çıkma veya çıkarılma nedeniyle sona ermesi hallerinde ödenecek sermaye paylarından düşülür ve ödenmiş sermaye payını aşan ek ödeme tutarı tahsil edilir. Ölüm nedeniyle ortaklık sona ermiş ise, ek ödeme yükümlülüğünün tahsili iade edilecek sermaye payı ile sınırlı tutulur.

Ortak başına tekabül eden ek ödeme tutarı; bilanço açığı, değişken ve sabit giderler, ortakların teslim ettikleri ürün miktarları ve ortak sayısı gibi kriterler gözetilerek örnek anasözleşmede belirlenecek usul ve esaslara göre hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan ek ödeme tutarları, her yıl, yine örnek anasözleşmede belirlenen usul ve esaslara göre güncellenir. Ek ödemelerin tahsili bu güncel tutarlar üzerinden yapılır.

Ek ödeme tutarları kooperatif ve birlik gelir hesapları ile ilişkilendirilmeksizin bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında izlenir ve bu fon hesabında izlenen tutarlar kooperatif ve birliklerin bilanço açıklarının kapatılmasında kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 4- Bakanlıkça bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde 7 nci madde çerçevesinde örnek anasözleşmeler hazırlanır. Anasözleşme değişiklikleri tescil ettirilinceye kadar mevcut anasözleşmelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

4 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan birlik ve kooperatif yönetim kurulu üyelerine ilişkin hükümler ilk yönetim kurulu seçimlerinden itibaren uygulanır.

4 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasında yer alan kooperatiflerde müdürlerin en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olma şartı, mevcut kooperatif müdürleri için ilk yönetim kurulu seçimlerine kadar uygulanmaz.

5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmelik bir yıl içerisinde yürürlüğe konulur. Kooperatif ve birliklerin mevcut denetim kurulları ile üyelerinin görevleri denetçilerin seçilmesiyle kendiliğinden sona erer.”

MADDE 24- 4572 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “örnek anasözleşme” tanımı ile aynı Kanunun geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurum piyasa faaliyetlerine ilişkin olarak tütün, tütün mamülleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler piyasasında mal veya hizmet üreten, işleyen, ihraç veya ithal eden, pazarlayan, alan veya satan gerçek ve tüzel kişiler ile bunların yetkilileri hakkında açılan kamu davalarını katılan sıfatıyla takip edebilir. Bu konularla ilgili olarak suç duyurusunda bulunabileceği gibi mevzuatın uygulanması açısından, adli ve mülki makamlardan yaptırım talebinde bulunabilir.

Bu Kanuna göre idari para cezalarının veya idari yaptırımların uygulanması, bu Kanunun diğer hükümlerinin ve diğer kanunlarda yer alan ceza ve tedbirlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Her türlü uyuşturucu madde, alkollü içki, tütün ve tütün mamülleri bağımlılığı ile mücadele etmek amacıyla kurulmuş ve kamu yararına çalışma statüsü verilmiş olan derneklere aktarılacak üzere Sağlık Bakanlığı bütçesinde gerekli ödenek öngörülür. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

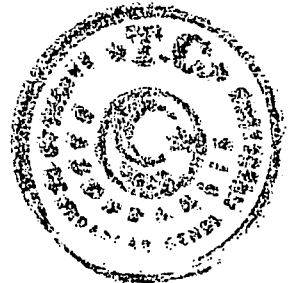
MADDE 26- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi re’sen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.

5. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde; müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlere; malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi re’sen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanır.”

MADDE 27- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile il özel idareleri ve defterdarlıkların tasfiye işlemleri bu Kanun hükümlerine tabi değildir.”

MADDE 28- 5015 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (21) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“21) Kaçak akaryakıt: 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca kaçak olarak kabul edilen akaryakıtı,”

MADDE 29- 5015 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“5607 sayılı Kanuna aykırı fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara lisans verilmez. Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu tüzel kişilikte suçun işlendiği tarih itibarıyla yüzde ondan fazla paya sahip ortaklar ile görevden ayrılmış olan veya halen görevde bulunan yönetim kurulu başkan ve üyelerine, temsil ve ilzama yetkili olanlara lisans verilmez ve bu kişiler lisans başvurusu yapan tüzel kişiliklerde doğrudan pay sahibi olamaz.”

MADDE 30- 5015 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde inşaat ruhsatı ve eklerinde yer alan mimari, tesisat ve benzeri projelerine aykırı sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipmanı bulundurmamak,”

MADDE 31- 5015 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

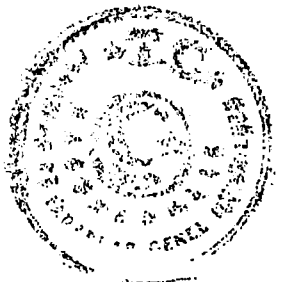
“Rafinerici lisansı sahipleri tesislerindeki; ham petrol, ara ürün, akaryakıt harici ürün ve akaryakıt tankları ile yurt içi ve yurt dışı satış tanklarını lisanslarına işletmekle yükümlüdürler ve lisanslarına işlenmiş tanklarda, belirtilen ürünler dışında başka bir ürün bulunduramazlar.”

MADDE 32- 5015 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahibi, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurmak ve uygulamakla yükümlüdür. Dağıtıcı lisansı sahibi Kurumun bu sisteme erişimini sağlar. Kurum, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görevlerinin gerektirdiği ölçüde bu sisteme doğrudan erişimini sağlar. Kurum, yukarıda sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç duyacağı bilgi ve belgeleri yine görevlerinin gerektirdiği ölçüde verir. Söz konusu sistemi kurmadığı ya da Kurumca belirlenen usul ve esaslara uygun denetimi sağlayamadığı tespit edilen dağıtıcılara 19 uncu maddede öngörülen miktarda idari para cezası uygulanır. Dağıtıcı lisans sahipleri, bayi denetim sisteminin kurulmadığı veya kurulan sistemin Kurumca yapılan düzenlemelere uygun bulunmadığı tespit edilen bayilere akaryakıt ikmali yapamaz.”

MADDE 33- 5015 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum; piyasa faaliyetlerine ilişkin olarak; lisans sahipleri veya yetkilileri hakkında açılan kamu davalarını katılan sıfatıyla takip edebilir. Bu konularla ilgili olarak suç duyurusunda bulunabileceği gibi mevzuatın uygulanması açısından, adlî ve mülkî makamlardan yaptırım talebinde bulunabilir.”

MADDE 34- 5015 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli eliyle veya gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları personeli eliyle denetime tabi tutar. Kurum, denetlemelerde kullanılmak üzere, Türkiye Akreditasyon Kurumu ile işbirliği yaparak akredite sabit ve gezici laboratuvarlar kurabilir, kurulmasına kaynak aktarabilir. Denetlemede, ön araştırmada ve soruşturmada takip edilecek usul ve esaslar Kurum tarafından, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 35- 5015 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ulusal petrol stoğu düzenlemesi kapsamında rafineri, akaryakıt ve LPG dağıtıcı lisansı sahipleri ile serbest kullanıcıların bulundurmakla yükümlü oldukları stokları denetlemeye ve tutulacak bu stokların miktarında azalma yapılmayacak şekilde ürün cinsini ve ürünlerin birbirine tahvil edilmesini düzenlemeye Kurum yetkilidir.”

MADDE 36- 5015 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yurt içinde pazarlanacak akaryakıtta veya akaryakıtle harmanlanan ürünlere rafineri çıkışında veya serbest dolaşıma girişinde rafinericilerce ve dağıtıcılarca Kurumun belirleyeceği şart ve özellikte ulusal marker eklenir. Biyoyakıt ilk üretim merkezleri ile tasfiye edilecek akaryakıt için ulusal marker ekleme noktaları Kurum tarafından belirlenir. Ulusal marker ekleme işlemleri Kurumca yetki verilen bağımsız gözetim firmalarının nezaretinde Kurumun belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılır. Ulusal marker ekleme işlemlerinde meydana gelecek usulsüzlüklerden lisans sahibi ile bağımsız gözetim firmaları müştereken sorumludur.

Ulusal marker eklemekle yükümlü lisans sahipleri, her yıl Kasım ayı içinde takip eden yıla ait pazarlama projeksiyonlarını Kuruma bildirir ve bu projeksiyona göre Kurumca temin edilecek ulusal marker, Kurumca belirlenecek usul ve esaslara göre akaryakıtta eklenmek üzere ilgili lisans sahiplerine teslim edilir.”

MADDE 37- 5015 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Bu Kanuna göre idari para cezalarının veya idari yaptırımların uygulanması, bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen ceza ve tedbirler diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre;

a) Aşağıdaki hallerde, sorumlulara bir milyon Türk Lirası idari para cezası verilir:

1) Lisans almaksızın lisansa tabi faaliyetlerin yapılması.

2) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (I) bendinin ihlali.

3) 18 inci maddenin ihlali.

b) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (I) bendinin bayilik lisansı sahipleri tarafından ihlali halinde bayinin sözleşme yaptığı dağıtıcı lisansı sahipleri hakkında (a) bendinde belirtilen cezanın dörtte biri uygulanır.

c) Aşağıdaki hallerde, sorumlulara sekizyüzellibin Türk Lirası idari para cezası verilir:

1) Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellenmeye teşebbüs edilmesi.

2) 9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması.

3) 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci ve 17 nci maddelerin ihlali.

d) 8 inci maddenin ihlali halinde bayiler için (c) bendinde yer alan cezaların beşte biri uygulanır.

e) Aşağıdaki hallerde, sorumlulara üçyüzellibin Türk Lirası idari para cezası verilir:

1) Lisans almaksızın hak konusu yapılan tesislerin yapımına veya işletimine başlanması ile bunlar üzerinde tasarruf hakkı doğuracak işlemlerin yapılması.

2) Sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (f) bendinin bir takvim yılı içinde Kurumca yapılan uyarıya rağmen ihlali, aynı fıkranın (l) bendi haricindeki bentlerin ihlali.

4) 12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi.

f) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (l) bendi kapsamındaki ihlaller hariç olmak üzere bayiler için (e) bendinde yer alan cezaların beşte biri uygulanır.

g) Ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret etmek üzere yetki verilen bağımsız gözetim firmalarının yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde (a) bendinde belirtilen cezanın dörtte biri uygulanır.

h) 16 ncı madde uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, eksik tuttukları her bir ton ürün için ikiyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz.

Ceza uygulanan bir fiilin iki takvim yılı geçmeden aynı kişi tarafından tekrarı halinde, cezalar iki kat olarak uygulanır.

İdari para cezaları, ön araştırma veya soruşturma aşamasının tamamlanmasından sonra Kurul tarafından en geç üç ay içinde karara bağlanır.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması tahsil işlemlerini durdurmaz.

İdari para cezalarının tebliğ tarihini izleyen otuz gün içerisinde ödenmemesi halinde, cezanın ilgili vergi dairesi aracılığı ile tahsili sağlanır. Tahsilatta 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklerle uymayanlara Kurumca binbeşyüz Türk Lirasından yetmişbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir.”

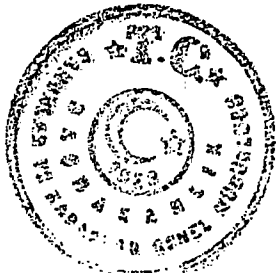
MADDE 38- 5015 sayılı Kanunun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulur ve bu süre içerisinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmez.

Kaçakçılık fiilinin sadece ulusal marker seviyesi ile ilgili olması durumunda, akaryakıtın, akredite laboratuvar analiz sonucuna göre ulusal marker seviyesinin olumlu olması veya resmi kayıtlara göre menşeinin ve Türkiye’ye kanuni yollarla serbest dolaşıma girdiğinin belgelendirilmesi durumlarında geçici durdurma kararı Kurum tarafından kaldırılır.”

MADDE 39- 5015 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- 14 üncü maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen yönetmelik altı ay içinde yürürlüğe konulur.”

MADDE 40- 5015 sayılı Kanunun ek 3 üncü, ek 4 üncü ve ek 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 41- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 83 üncü maddesinin dördüncü, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Seçilme yeterliliği bulunmadığı sonradan anlaşılanlar ile seçilme yeterliliğini kaybedenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri sona erer.”

“Oda ve borsalarda seçilme hakkının kullanılabilmesi için; tüzel kişi üyelerde gerçek kişi temsilcinin işletmenin ortağı ve/veya yöneticisi olması ve işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması, bu durumun seçimden en az altı ay öncesini kapsaması, gerçek kişi üyelerde ise kişinin işletmenin sahibi veya ortağı olması şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

Üye şirketin münfesih olması, şirketin veya işletmenin işyerini veya merkez kaydını başka bir oda ya da borsanın çalışma alanına taşıması halinde, üyelik ile birlikte seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.”

MADDE 42- 5174 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 100- Odalar, borsalar, Birlik ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları Bakanlığın denetimine tabidir.

Odalar, borsalar ve Birliğin ilgili personeli ile organlarında görevli üyeleri, Bakanlık müfettişlerinin talebi üzerine her türlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek ve örneklerini noksansız ve gerçeğe uygun olarak vermek, para ve para hükmündeki evrakı göstermek, bunların sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmak, yazılı ve sözlü bilgi taleplerini karşılamak, denetimde her türlü yardım ve kolaylığı göstermek ve çalışmalarını yapabilecekleri uygun bir yer tahsis etmekle yükümlüdür.

İkinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen veya 76 ncı maddede belirtilen suçlardan dolayı haklarında kovuşturmaya başlanan ya da görevi başında kalması yapılan denetim bakımından sakıncalı görülen oda, borsa ve Birlik personeli Bakanlık müfettişinin teklifi üzerine Bakanlıkça tedbiren geçici olarak görevden uzaklaştırılabilir. Bu madde kapsamında organ üyelerinin görevden uzaklaştırılmaları ise Bakanlık müfettişlerinin teklifi sonucu Bakanlık veya doğrudan Cumhuriyet savcısı tarafından yetkili asliye hukuk mahkemesinde açılan dava üzerine, iki ay içerisinde basit usulde yapılacak yargılama sonucunda karara bağlanır. Dava sonucu, mahkemece Bakanlık, ilgili oda veya borsa ve Birliğe bildirilir. Görevden uzaklaştırılan personele, uzaklaştırma süresi boyunca yapılacak ödemelerin üçte ikisi ödenir.

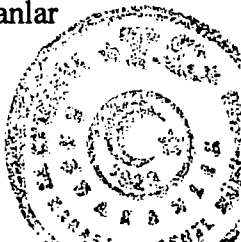
Bu madde kapsamında görevden uzaklaştırılanlar; denetim sırasında veya denetimin tamamlanmasından sonra Bakanlık kararıyla veya haklarında kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği ya da mahkûmiyetlerine karar verilmediği takdirde görevlerine dönerler. Görevine iade edilenlerin uzaklaştırma süresi boyunca mahrum kaldığı ödentileri, kanuni faizleri ile birlikte istihdam edilen oda, borsa veya Birlik tarafından ödenir.

Bakanlık, bu madde kapsamında açılan davaları katılan sıfatıyla takip edebilir.

Odalar, borsalar, Birlik ve bunların organları ile bağlı ve ilgili kuruluşları, Bakanlıkça yapılan denetim sonucunda verilen talimatlara ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin alınan tedbirlere riayet etmek zorundadır.”

MADDE 43- 5174 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bu Kanunun 84 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği 2012 yılının Ekim ayında başlayıp Kasım ayında tamamlanması gereken ancak, Bakanlar

Kurulunun 4/6/2012 tarihli ve 2012/3237 sayılı Kararı ile 2013 yılının Şubat ve Mart aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde oy kullanmak üzere ticaret sicili müdürlüklerinden alınan yetki belgeleri, Bakanlar Kurulunun 28/1/2013 tarihli ve 2013/4244 sayılı Kararı ile yeniden 2013 yılının Mayıs ve Haziran aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde kullanılabilir.”

MADDE 44- 16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından 11/10/2009 tarihinde yaptırılan lisanslı harita kadastro mühendislik sınavında başarılı olarak lisans belgesini alan ve lisanslı harita kadastro mühendislik bürosu açarak, 1/1/2013 tarihi itibarıyla da faaliyette bulunan lisanslı harita kadastro mühendislerinin mevcut lisans belgelerinden kaynaklanan tüm hakları saklıdır.”

MADDE 45- 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “hesaplanan kanunî faizi ile birlikte geri alınır” ibaresi “hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46- 8/3/2007 tarihli ve 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından çıkış başına 15 Türk Lirası harç alınır. Bakanlar Kurulu, bu miktarı sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.”

“(3) Çıkış tarihi itibarıyla yurt dışında oturma izni bulunanlar, 7 yaşını doldurmamış olanlar, pasavan ve benzeri belgelerle çıkış yapanlar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine kimlik belgesiyle çıkış yapanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatı ile Bakanlar Kurulunca belirlenen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından yurt dışına çıkış harcı alınmaz.”

MADDE 47- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Akaryakıt: Benzin, gazyağı, jet yakıtı, motorin, fuel-oil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri,”

MADDE 48- 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kaçakçılık suçları

MADDE 3- (1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar arttırılır.

(2) Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, sahte belge ile yurtdışına çıkarmış gibi

işlem yapan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ila dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadiğı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadiğı takdirde altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(9) İhracat gerçekleşmediğı halde gerçekleşmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt ile tütün, tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde, kaçakçılık suçunu işleyen kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(11) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen seviyede ulusal marker içermeyen, yasal yollarla Türkiye'de serbest dolaşıma girdiğı belgelendirilemeyen veya menşei belli olmayan akaryakıtı; üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticari amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(12) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten veya bunları doğrudan akaryakıt yerine ikmal ederek üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticari amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(13) Her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil olmak üzere sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından, depolarından veya kuyulardan kanunlara aykırı şekilde alınan ürünleri satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticari amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(14) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde inşaat ruhsatı ve eklerinde yer alan mimari, tesisat ve benzeri projelerine aykırı olarak sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunduranlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(15) Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arz eden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin

kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkipler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(16) Tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(17) Tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri; ilgili mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen belirlenen ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bunları alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kurum ve kuruluşları yanıltarak temin edenler, bunları taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(18) Ambalajlarında bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri üreten, yurda sokan, ticari amaçla bulunduran, nakleden, satışa arz eden veya satanlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(19) Ambalajlarında taklit bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri üreten veya yurda sokanlar, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile; bu ürünleri ticari amaçla bulunduran, nakleden, satışa arz eden veya satanlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(20) Tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajları üzerinde bulunan ürün bilgileri ile bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin içerdiği bilgilerin farklı olması halinde, bu ürünleri üreten, ithal edenler ile ticari amaçla bulunduran, nakleden, satışa arz eden veya satanlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(21) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiiller, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.”

MADDE 49- 5607 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci, ikinci ve beşinci fıkralarında yer alan “ve kabahatlerin” ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(8) Kaçak akaryakıt satışının, 3 üncü maddenin ondördüncü fıkrasında belirtildiği şekilde sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman kullanılarak gerçekleştirilmesi halinde verilecek cezalar iki kat artırılır.

(9) Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya ve canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebilir. Bu ilanın süresi, nasıl yapılacağı ve ilan edilecek kaçakçılık türleri gibi hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 50- 5607 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Muhafazası özel tesis ve tertibatı gerektiren veya gümrük idaresinin depolama kapasitesini aşan eşya, özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması

halinde büyükşehirler dahil ilçelerde kaymakam, illerde valinin uygun göreceği yerlere konulur.

(5) Bu Kanun uyarınca elkonulan ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerden elkoyan idarelerce numune alınır, numune dışındaki kısım tutanağa bağlanarak imha edilir. İmha tutanağı ile numune en yakın gümrük idaresine teslim edilir.

(6) Kaçak akaryakıt hariç elkonulan ve alıkonulan her türlü eşya, yük hayvanı ve taşıtların muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması, nakliyesi ve imhası gibi nedenlerle el konulduğu andan itibaren yapılan masraflar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanır. Bu kapsamda yapılacak her türlü mal, araç, gereç ve hizmet alımlarında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(7) Dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralara ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(8) Kaçak akaryakıt, yakalandığı ildeki il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde ise defterdarlığa, miktarı, cinsi ve özelliklerini gösterir bir tutanakla yakalandığı yerde teslim edilir. Kaçak akaryakıtın muhafazası, depolanması, yüklenmesi, boşaltılması ve nakliyesi gibi nedenlerle yapılan masraflar duruma göre il özel idaresi veya defterdarlık tarafından karşılanır.”

MADDE 51- 5607 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yaptırımlarının” ibaresi “yaptırımının” şeklinde değiştirilmiş ve birinci fıkrasında yer alan “ve kabahatler” ibaresi ile “veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 52- 5607 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, sahibine iade edilemez. Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, elkoyma tarihinden itibaren altı ay, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde bir ay içinde, gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hakim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içerisinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

(2) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 180 inci maddesi hükümleri çerçevesinde el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.”

MADDE 53- 5607 sayılı Kanuna 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kaçak akaryakıtın tasfiyesi

MADDE 16/A- (1) Bu Kanun uyarınca elkonulan kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olanlar, il özel idareleri, il özel idaresi bulunmayan yerde defterdarlıklar tarafından, numune alınmak suretiyle kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin kullanımına bedelsiz tahsis edilerek tasfiye edilir ve teslim tutanağı ile numune en yakın gümrük idaresine teslim edilir. Kara, hava ve deniz hudut kapılarında elkonulan kaçak akaryakıttan numune alınarak, gümrüğe terkedilen veya terk edilmiş sayılan akaryakıttan ise numune alınmaksızın gümrük idarelerinin, gerektiği hallerde kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin de kullanımına tahsis edilerek tasfiye edilir.

(2) Sahipsiz olarak yakalanan kaçak akaryakıtın ulusal marker saha ölçüm sonucunun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen şart ve seviyede olmaması halinde bahse konu ürünler analizi yapılmaksızın teknik düzenlemelere aykırı kabul edilir ve tasfiye edilir.

(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafinericiye satılır. Rafinerici, bu ürünleri almakla yükümlüdür. Bu satışta ürünlerin satış bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir.

(4) Yargılamanın, tasfiye edilen kaçak akaryakıt sahiplerinin lehine sonuçlanması halinde; toplam satış bedelinden vergiler düşüldükten sonra kalan tutar, el koyma tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için kanuni faiz ilave edilerek genel bütçeden hak sahibine ödenir.

(5) Bu madde kapsamında veya akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele konusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, il özel idareleri ve defterdarlıklar tarafından yapılacak her türlü mal, araç-gereç ve hizmet alımlarında, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, kaçak akaryakıt satışında, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 54- 5607 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Bu Kanunun 3 üncü ve 23 üncü maddeleri kapsamındaki suçları ihbar edenlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmamakla hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.”

MADDE 55- 5607 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “ya da mülkiyetinin kamuya geçirilmesine” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“b) Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin, 3 üncü maddenin onsekizinci ve ondokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Bakanlar Kurulunca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit

rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin, sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,”

“(4) Bu madde gereğince elkoyanlara verilecek ikramiyenin tutarı olay başına (30.000) gösterge rakamının, kamu davasının açılması, mahkûmiyet, müsadere kararının kesinleştiği tarihteki memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ancak bir yılda ödenecek ikramiye (120.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Bu fıkra hükmü bu maddenin altıncı fıkrası kapsamında yapılacak ikramiye ödemeleri hakkında uygulanmaz.

(5) Müşterek operasyonlarda ve kontrollü teslimat uygulamalarında ikramiye ödenmesi ve ikramiye ödemelerine esas birim fiyatların tespitine ilişkin usul ve esaslar ile altıncı fıkra hariç bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye ve Milli Savunma Bakanlıklarının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(6) Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içerisinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtı ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içerisinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onbeşi tutarında ihbar edene, yüzde onbeşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içerisinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtı ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içerisinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onbeşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

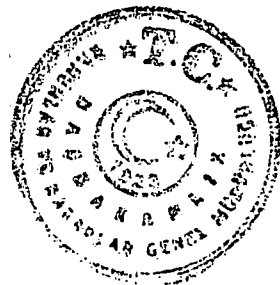
ç) Bu fıkraya göre yapılacak ikramiye ödemeleri ilgili kurumların bütçesinden karşılanır. Gerekli ödenek, Maliye Bakanlığınca ilgili kurumlara aktarılır.

d) Bu fıkra kapsamında yapılacak ikramiye ödenmelerine esas alınacak tutarlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.

e) Bu fıkra kapsamında yapılacak ikramiye ödemelerine ilişkin usul ve esaslar ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 56- 5607 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce gümrük idaresine teslim edilen ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler numune alınarak gümrük idaresince derhal imha edilir.

(2) Bu maddenin yayımı tarihinden önce gümrük idaresine teslim edilmemiş ve ambalajlarında kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler 11 inci maddenin beşinci fıkrası uyarınca derhal imha edilir.

(3) Bu maddenin yayımı tarihinden önce kaçak akaryakıt ile birinci ve ikinci fıkralar kapsamı dışındaki kaçak şüphesiyle elkonulan eşya hakkında, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hakim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içerisinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşya tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan eşyadan numune alınır, numune alınması mümkün olmayan eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 16/A maddesinin altıncı fıkrası ile 23 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen yönetmelikler altı ay içinde yürürlüğe konulur.

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen 4733 sayılı Kanun ile 5015 sayılı Kanuna muhalefet suçlarında, lehe hükümlerin uygulanması usulü 4/11/2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükmüne göre yapılır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen bu Kanuna muhalefet kabahatlerinde, lehe hükümlerin uygulanması usulü 4/11/2004 tarihli ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükmüne göre yapılır.

GEÇİCİ MADDE 9- (1) 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizat, tüzel kişiliğin kalktığı tarih itibarıyla hiçbir işleme gerek kalmaksızın bulunduğu yerdeki defterdarlığa devredilmiş sayılır.”

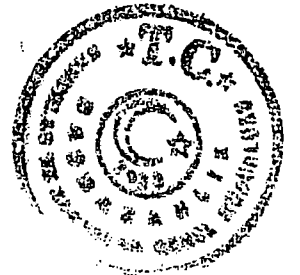
MADDE 57- 5607 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya kabahatlerden” ibaresi, 6 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları, 7 nci maddesinin ikinci fıkrası, 8 inci maddesi, 14 üncü maddesi, 17 nci maddesinin birinci fıkrası ve 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya kabahat” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 58- 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 584 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ticaret siciline kayıtlı ticari işletmenin sahibi veya ticaret şirketinin ortak ya da yöneticisi tarafından işletme veya şirketle ilgili olarak verilecek kefaletler, esnaf ve sanatkârlar siciline kayıtlı esnaf veya sanatkâr tarafından mesleki faaliyeti ile ilgili olarak verilecek kefaletler ve 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanun kapsamında kullanılacak kredilerde verilecek kefaletler için eşin rızası aranmaz.”

MADDE 59- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar notere yaptırılır.”

MADDE 60- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin beşinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Denetime tabi olan gerçek ve tüzel kişiler, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde Gümrük ve Ticaret Müfettişlerine göstermek, Gümrük ve Ticaret Müfettişlerinin saymasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Gümrük ve Ticaret Müfettişleri, görevleri sırasında tüm resmî daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkilidir; kanunî engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur.”

“(8) Gümrük ve Ticaret Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları, görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 61- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 37- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı istihdam eder.

(2) Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idarî bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri ile Bakanlığın görev alanına giren ve yönetmelikle belirlenen fakültelerden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçi veya yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

b) Yönetmelikle belirlenen yabancı dillerden en az birini iyi derecede bilmek.

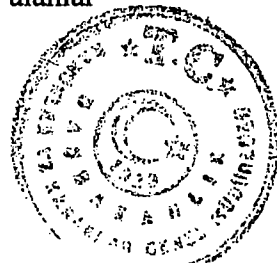
c) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

(3) Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanlar Gümrük ve Ticaret Uzmanı kadrolarına atanırlar. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı unvanını kaybederler ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

(4) Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 62- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- (1) Bakanlıkça, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan Bakanlık kadroları dışındaki kadrolara ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilk defa atanacaklar; ilgili mevzuat uyarınca yapılan merkezî sınavdan yetmiş ve üzeri puan alanlar

arasından, atanacak kadro sayısının dört katına kadar çağırılacak adaylar arasından sınav komisyonlarınca yapılacak sözlü sınav sonucuna göre belirlenir.

(2) Gümrük Muhafaza Memuru kadrosuna atanacakların başvuru tarihinde otuz yaşından gün almamış olmaları şarttır.

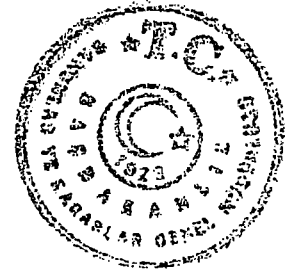
(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 63- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarında bulunan ve talep edenler arasından, Gümrük ve Ticaret Bakanı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı arasında yapılacak protokolle belirlenenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarına, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde kadrolarıyla birlikte ve başka bir işleme gerek kalmaksızın naklen atanırlar. Bu şekilde atananların mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığında ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarında geçirdiği süreler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır ve bu kişiler, bu maddenin yayımı tarihinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettişi, Müfettişi ve Müfettiş Yardımcısının tabi olduğu mali haklardan aynen faydalanır.

(2) Bu şekilde atanan personelin kadroları 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve aynı cetvelin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ait bölümüne eklenmiş sayılır.”

MADDE 64- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 5 inci maddesinde 5237 sayılı Kanunun genel hükümlerinin özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanacağı düzenlenmiştir. 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 3 üncü maddesinde de, 5326 sayılı Kanunun genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hükümler gereğince mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun suç ve kabahate ilişkin genel düzenlemelerinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile uyumlu hale getirilmesi amacıyla 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu yürürlüğe konulmuştur.

Ancak, 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahat fiillerinin birçoğu ya da bu kabahat fiillerinin benzerleri aynı zamanda 4458 sayılı Gümrük Kanununda kabahat olarak düzenlenmiş ve ayrı cezalar öngörülmüştür. 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahatlerin ancak kasten işlenebileceği hükme bağlanmışken, 4458 sayılı Kanunda idari para cezası verilebilmesi için söz konusu fiillerin taksirle işlenmesi yeterli görülmüştür.

Gümrük idareleri, fiilin 4458 sayılı Kanunda da yer alması halinde, hem 4458 sayılı Kanun hükümleri uyarınca idari para cezası düzenlenmekte, hem de fiilin kasıtlı işlenip işlenmediği hususunu mahkemelerin takdirinde görmeleri nedeniyle, fiilde kasıt unsuru bulunup bulunmadığı yönünden araştırma yapmaksızın 5237 sayılı Kanun ve 5607 sayılı Kanun hükümleri uyarınca konu Cumhuriyet Başsavcılıklarına intikal ettirilmektedir.

Aynı fiil için birden fazla Kanunda hüküm bulunması, aynı fiil için iki ayrı ceza uygulanmasına ve iki ayrı dava açılmasına ve gümrük idarelerinin yanı sıra yargının yükünün de artmasına neden olmaktadır.

Tasarı ile, 5607 sayılı Kanunda yer alan “kabahat” fiilleri 4458 sayılı Kanuna aktarılacak mükerrerliğin giderilmesi ve mevzuatın sadeleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Sanayileşmenin gerçekleştirilmesi, gümrük kapılarının teknolojinin sağladığı modern imkânlarla donatılması ve her bakımdan sağlıklı bir altyapıya kavuşturulması temel hedefler arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, söz konusu modernizasyon çalışmaları; ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak ihtiyacı gerektirdiği de gözönünde bulundurularak yap-işlet-devret modeli kapsamında yürütülmektedir. Ancak, gerek gümrük kapılarının gerekse lojistik merkezlerinin işletme dönemi bitiminden itibaren ne şekilde işletileceğine dair herhangi bir hüküm ilgili mevzuatta bulunmadığından 4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenleme yapma gereği hasıl olmuştur.

Ayrıca tasfiyenin hızlandırılması, tasfiyelik hale gelen eşyaların bir an önce ekonomiye kazandırılmasını sağlamak ve bu eşyaların değer kayıplarının önlenmesi amacıyla 4458 sayılı Kanun ve 5607 sayılı Kanunda düzenleme yapılmaktadır.

Kaçak petrol ile ilgili ceza hükümleri 5015 sayılı Kanunda, kaçak tütün mamulleri, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler ile ilgili ceza hükümleri ise 4733 sayılı Kanunda düzenlenmiş bulunmaktadır. Ancak bu fiillerin büyük bir kısmı aynı zamanda 5607 sayılı Kanuna göre de kaçakçılık fiilini oluşturmaktadır. Bu durum, idari açıdan olduğu kadar yargı organları arasında da tereddüte ve farklı uygulamalara yol açmakta, açılan davalarda müdahil idarenin belirlenmesi zorlaşmaktadır. Fiilin 5607 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi halinde zarar gören idare Gümrük İdaresi, 5015 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi halinde zarar gören idare Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 4733 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi halinde ise zarar gören idare Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumudur.

Kaçakçılıkla mücadelenin etkin bir şekilde ve uzman personel eliyle yürütülmesi, uygulamadaki tereddütlerin ve sıkıntıların ortadan kaldırılması amacıyla 5015 ve 4733 sayılı Kanunlarda kaçak olarak nitelendirilen eşyalara ilişkin kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarılmıştır.

20/12/2003 tarihinde yürürlüğe giren 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile akaryakıt piyasasında faaliyet gösteren bayi ve dağıtıcıların işlemleri lisansla alınan izinlere bağlanmış, idari cezalar belirlenmiş ve denetim faaliyetleri başlamıştır. Bununla birlikte akaryakıt kaçakçılığını önlemek amacıyla ulusal marker uygulamasına da geçilmiştir.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda gerekli düzenlemelerin yapılmasıyla akaryakıt kaçakçılığı faaliyetlerinin en aza ineceği, sektörün daha sıkı denetleneceği, rekabet ortamının iyileştirileceği, çevre ve insan sağlığının korunmasının yanı sıra vergi kaybının da engellenmesi suretiyle Devletin gelir kaybının önleneceği değerlendirilmektedir.

Anayasanın 171 inci maddesinde, Devlet tarafından, millî ekonominin yararları dikkate alınarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirlerin alınacağı öngörülmektedir. Anayasanın söz konusu hükmü de gözetilerek hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulunun onayı ile yürürlüğe konulan Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planında tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin yapılarının iyileştirilmesine yönelik önemli hedef ve eylemlere yer verilmektedir. Bu kapsamda, fiilen tamamlanmış bulunan Yeniden Yapılandırma Programının sonlandırılması ve bu kuruluşların sürdürülebilir idari ve mali yapıya kavuşturulması amacıyla 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda değişikliğe gidilmektedir.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda; oda, borsa ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği organ seçimlerinde katılımı arttırmaya ve seçimlerin daha sağlıklı bir ortamda yapılmasını sağlamaya yönelik değişiklikler yapılmaktadır. Ayrıca, oda ve borsalarda seçilme hakkını sonradan kaybedenlerin organlarındaki görevlerini sona erdiren, yine oda ve borsa üyelerinin iş yerlerini ve merkezlerini, üyesi bulundukları oda ve borsaların çalışma alanları dışına taşımaları halinde organ üyeliklerinin de sona ereceğini düzenleyen değişiklikler yapılmaktadır.

Diğer taraftan; Anayasa Mahkemesince 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin iptaline karar verildiğinden, Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda kanunla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

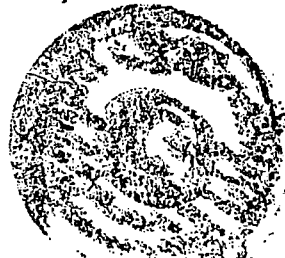
MADDE 1- Kamu harcamalarının karşılanmasındaki en önemli kaynak olan vergilerin vatandaşların ödeme gücüne göre ve adaletli bir şekilde toplanabilmesinin önündeki en mühim engellerden birinin kayıt dışı ekonominin varlığı olduğu şüphesizdir. Ancak ülkemizdeki vergilendirme sistemimizin daha sağlıklı bir hale getirilmesinde kayıtdışı ekonomiyle mücadelenin yanında sahteciliği engellemenin de payının yüksek olduğu bir gerçektir. Sahte belge düzenleyenler bu fiilleriyle gerçekte var olmayan bir ekonomik muameleyi var gibi göstermekte, bunun neticesinde vergi gelirleri istenilen seviyenin altında kalmakta, haksız yere ödenen katma değer vergisi iadelerine sebep olunmakta, vergi ahlâkı aşınmakta, vergi kanunları ile amaçlanan durum gerçekleşmemekte, ayrıca kara para aklama gibi birçok malî suç ortaya çıkabilmektedir.

Sahte belge düzenleme fiilinin yaygınlığından dolayı, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak maksadıyla vergi incelemeleri yapması gereken vergi inceleme elemanları çalışmalarının büyük bir bölümünü, sahte fatura düzenleyen mükellefleri ve bu mükelleflerden mal ve hizmet alan kişileri araştırmaya ve gerekli işlemleri yapmaya hasretmektedirler. Vergi daireleri de aynı şekilde bu mükelleflerin sebep oldukları iş yükünden dolayı aslî görevlerini verimli bir şekilde yerine getirememektedir.

Sahte belge düzenleme fiili, çoğu zaman sahte belge ticareti yaparak düzenledikleri her bir belge üzerinden komisyon geliri elde etmek amacıyla mükellefiyet tesis ettirenlerce işlenmektedir. Ayrıca gayrifaal hale gelmiş ancak mükellefiyet kaydı bulunan şirketlerin ortaklarından devralınması suretiyle paravan şirketler meydana getirildiği ve bu şirketlerin yoğun bir şekilde sahte belge düzenleme faaliyetinde bulundukları görülmektedir. Bu oluşumlardan komisyon karşılığı aldıkları sahte belgeleri kullananlar ise sahte belgeleri gider olarak kayıtlarına intikal ettirerek gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını aşındırmakta veya haksız katma değer vergisi iadesi alarak büyük çapta vergi kayıp ve kaçığına sebep olmaktadır.

Sahte belge düzenleyen mükellefler veya münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirenler hakkında inceleme raporları tanzim edilmekte, kanuni işlemler yapılmakta ve failer yargıya sevk edilmektedir. Yapılan kanuni işlemlerden dolayı bu fiillerden sorumlu kişilerin aynı fiilleri farklı tüzel kişilikler veya şahıs işletmeleri bünyesinde işlemeye devam etmeleri çok yaygın bir durumdur. Gerçek bir faaliyette bulunmayan bu kişiler düzenledikleri sahte faturalarla kısa bir süre içerisinde yeniden yüksek miktarda vergi kaybına yol açmaktadırlar. Bu fiilleri işleyen kişilerin tekrar mükellefiyet tesis ettirmeleri ve sahte fatura düzenlemelerine karşı alınmış bir idari tedbir kanunlarımızda yer almamaktadır.

Yapılan düzenleme ile temel olarak, münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği vergi inceleme raporu ile tespit edilip mükellefiyeti terkin edilenlerin yeniden mükellefiyet tesis ettirme talebiyle vergi dairesine işe başlama bildiriminde bulunmaları halinde, aynı kanun dışı fiilleri işlemek suretiyle telafisi güç zarar vermelerine engel olmak ve kamu yararını korumaya yönelik bir takım idari tedbirler ihdas edilmesi hedeflenmektedir. Bu kişilerin yeniden işe başlama bildiriminde bulunmaları halinde adlarına mükellefiyet tesis edilebilmesi için idareye teminat göstermeleri istenilecektir. Maddede sayılan kıstaslara göre Maliye Bakanlığınca belirlenecek aralıklara göre vergi dairesi başkanı, vergi dairesi başkanlığı kurulmamışsa defterdar tarafından tayin edilecek teminatın gösterilmemesi halinde mükellefiyet tesis edilmeyecektir. Ayrıca, maddede mükellefiyeti terkin edilen kişinin mükellefiyet türü ve hukuki statüsüne göre işe başlama bildirimi verdiklerinde kendilerinden teminat istenilecek mükellefler tadadî olarak sayılmıştır.

Bunlara ilave olarak, söz konusu kişilerin üçüncü fıkrada sayılanlardan mükellefiyeti devam etmekte olanların kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, idarecisi, %10 veya fazlası nispette ortağı olması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde de idari tedbir olarak teminat alınması öngörülmektedir. Bu hallerde teminat, mükellefiyeti devam etmekte olanlardan istenilecektir. Bu mükelleflerin teminat gösterilmesine dair yazının kendilerine tebliğinden itibaren otuz günlük süre içerisinde teminat göstermeleri gerekmektedir. Mezkur mükellefler, bu süre içerisinde birinci fıkrada sayılanların hukuki statülerine son verirlerse teminat gösterme yükümlülüğünden kurtulmuş olacaklardır. Statülerine son vermezlerse ve teminatı göstermezlerse teminat tutarı adlarına teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilecek ve bu alacak vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilecektir. Ayrıca bu mükellefler teminat göstermiş veya göstermemiş olsun, birinci fıkrada sayılanların teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçlarından da müteselsil sorumlu olacaklardır. Mükelleflerin söz konusu kişilerin hukuki statülerini verilen sürede sona erdirmeleri halinde tahakkuk etmiş borçlardan müteselsil sorumlu olmalarından bahsedilemeyeceği tabiidir.

Getirilen düzenleme ile haklarında idari tedbir tatbik edilen ikinci grup mükellefler ise münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği vergi inceleme raporu ile tespit edilip mükellefiyeti terkin edilenlerin haricinde olup, sahte belge düzenledikleri vergi inceleme raporu ile tespit edilen ve bu durumları kesinleşenlerdir. Bu mükellefler hakkındaki tespitin kendileri hakkında yürütülen inceleme neticesinde düzenlenen raporda yapılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, sahte belge düzenleme fiilini işledikleri keyfiyetinin ihtilafsız olarak veya ihtilaf neticesinde yargı mercileri nezdinde kesinleşmiş olması bu mükellefler hakkında idari tedbir uygulamanın ön şartıdır. Sahte belge düzenleme fiili bir tüzel kişilik bünyesinde işlenmişse teminat bu fiili işleyen gerçek kişiden değil tüzel kişilikten istenecektir.

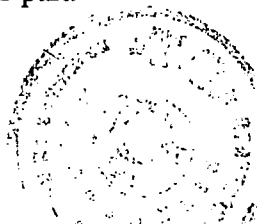
Teminat istenilecek mükelleflerin yanında bunlara 3568 sayılı Kanun kapsamında hizmet vermekte olan meslek mensupları hakkında da bir takım idari tedbirler getirilmektedir.

Teminat istenilenlerden alınan teminatın iadesi veya irat kaydedilmesine dair hükümlere maddenin yedinci ve sekizinci fıkralarında yer verilmiştir. Buna göre maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları sebebiyle teminat alınması halinde, teminat alınmasını takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde 359 uncu maddede sayılan fiillerden (sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılması hariç) herhangi birinin işlenmediğinin tespiti halinde teminat başkaca vergi borcu bulunmaması halinde mükellefe iade edilir. Tespitten maksat buna yönelik bir inceleme yapılmasıdır. Diğer bir ifadeyle mükellef hakkında mutlaka inceleme yapılması gerekecektir. Dördüncü fıkrada sayılan haller dolayısıyla alınan teminatla ilgili olarak ise fiillerin işlendiğinin tespit edilmemesi yeterlidir.

Meslek mensuplarının teminatlarının iadesi ve diğer hususlara ise sekizinci fıkrada yer verilmiştir. Dokuzuncu fıkrada teminat alınan mükelleflerin vergi borçlarının fıkrada belirtilen haddi aşması halinde alınacak tedbirler, onuncu fıkrada vergi teşvikleri ve desteklerinden yararlanamama halleri, onikinci fıkrada ise 359 uncu maddede sayılan fiilleri (sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılması hariç) işleyenlerin topluca veya ayrı ayrı ilan edilmesine dair Maliye Bakanlığına yetki verilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin onikinci fıkrada bu maddeye göre alınacak teminatların belirlenmesine dair hükümlere yer verilmiştir. Buna göre, alınacak teminatlar maddede sayılanlar ve belirlenecek diğer kıstaslara göre Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre vergi dairesi müdürünün yazılı talebine istinaden defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı tarafından tayin edilecektir.

MADDE 2- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan kabahatlere ilişkin düzenlemelerin 4458 sayılı Gümrük Kanununa aktarılması ve bu fiillere ilişkin para

cezalarının gümrüklenmiş değer üzerinden belirlenmesi nedeniyle madde ile tanımlar arasına Uluslararası Kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek “gümrüklenmiş değer” ibaresi de eklenerek uygulamaya açıklık getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Madde ile 5607 sayılı Kanundan 4458 sayılı Gümrük Kanununa aktarılan kabahat fiilleri konusu eşyadan tasfiyeye tabi tutulacak olanlar da tasfiye edilecek eşyalar arasına eklenmiş, tasfiye edilecek eşyanın bulunmaması haline ilişkin düzenleme yapılmıştır.

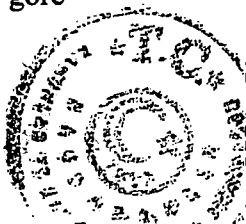
Gümrük Yönetmeliğinin “Kaçak zannı ile elkonulan eşya” başlıklı 85 inci maddesi ile serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın adli merciler tarafından sahiplerine iadesine karar verildiğinde, kararın kesinleşmesini müteakip eşya sahibine veya temsilcisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren, eşyanın geçici depolanan eşya statüsüne tabi tutulacağı, söz konusu eşyanın Gümrük Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler içinde ilgilisince teslim alınmaması durumunda tasfiye edileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak 5607 sayılı Kanun uyarınca elkonulan veya alıkonulan eşya ve araçlar hakkında sahibine iadesi yönündeki kesinleşmiş mahkeme kararının ilgisine tebliğ edildikten sonra ilgilinin eşyayı teslim almaması durumunda yapılacak işlemle ilgili herhangi bir düzenleme yer almadığından bu konuda bir düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 4- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 40 ıncı maddesinin altıncı fıkrası ile 3007 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmış ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin Döner Sermaye İşletmesi başlıklı 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında “Döner sermaye işletmesinin gelirleri; bu maddenin birinci fıkrasında ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde sayılan gelir getirici faaliyetlerden elde edilen gelirlerden oluşur.” hükmüne yer verilmiş olup, bu hüküm çerçevesinde satış bedelinin dağıtımına ilişkin 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki “16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesi uyarınca ayrılacak işletme geliri,” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddede geçen “Hazineye irat kaydedilir” ibareleri “Döner sermaye işletmesine irat kaydedilir” şeklinde değiştirilmiştir.

4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesinde 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde belirtilen eşyanın satış bedelinden ithalat vergilerinin ayrılacağı belirtilmekle birlikte gümrük yükümlülüğünün başladığı tarih konusunda net bir düzenleme bulunmamakta olup, madde ile söz konusu ithalat vergilerinin hesaplanmasında esas alınacak oranlar ile vergilendirme unsurlarının belirlenebilmesi amaçlanmıştır.

Eşyanın tasfiyesi ile eşyanın mülkiyeti alıcıya geçmektedir. Tasfiye işlemleri sırasında araçlar üzerine konulmuş olan satılamaz, devredilemez, haciz, rehin, ipotek gibi şerhler nedeniyle sıkıntılar yaşanmakta ve bu durum araçların normal satış bedellerinin altında satışının yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca satışını müteakip devir işlemlerinin yapılmasını engellemektedir. Bu da tasfiyenin hızlı ve güvenli yapılmasına engel oluşturmaktadır. Düzenlemeyle araçların normal bedellerinin altında satışına engel olunması ve alıcının araç üzerindeki haklarının kısıtlanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 5- Yap-işlet-devret modeli kapsamında yeniden yapılandırılan gümrük kapılarının ve/veya lojistik merkezlerinin işletme dönemi bitiminden itibaren Hazineye yük oluşturmayacak bir şekilde yeniden işletilebilmesi için yapılacak devirde; hangi mevzuatın kıyasen uygulanması gerektiği belirlenmiştir. Bununla birlikte, yap-işlet-devret modeline göre yapılacak yatırım ve hizmetler için birinci aşamada 3996 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca idareye “yetki verilmesi” için Yüksek Planlama Kurulundan izin alınmaktadır. Anılan Kanunda yapılan değişiklik ile görevlendirme yapılması ve uygulama sözleşmesi imzalanması için Bakana yetki verildiğinden, benzer şekilde, yap-işlet-devret modeline göre

yaptırılan yatırım ve hizmetlerin işletme süresi bittikten sonra devredilmesine ilişkin hususları belirlenme yetkisinin de ilgili Bakana verilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 6- Gümrük müşavir yardımcılığı sınavına girebilmek için gereken şartlardan biri 4458 sayılı Kanunun 227 nci maddesine göre staj amacıyla bir gümrük müşavirinin yanında üç yıl çalışmak, sınavı kazandıktan sonra gümrük müşaviri sınavına girebilmek için gereken şartlardan biri ise üç yıl süre ile gümrük müşavir yardımcısı olarak çalışmaktır. Bu süreler çok uzun olduğu ve süre sonunda sınavda başarılı olmak şartı ayrıca arandığı için sürelerin kısaltılması amaçlanmıştır.

MADDE 7- 4458 sayılı Kanunun 197 nci maddesinin dördüncü fıkrasında, gümrük vergileri alacaklarına ilişkin fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması şartıyla ceza zamanaşımının uygulanacağına yönelik düzenleme bulunmaktadır. Maddede yapılan değişiklik ile gümrük kabahatlerine ilişkin zamanaşımının da aynı ve paralel hükümlere tabi olması amaçlanmıştır. Benzer şekilde, gümrük vergileri zamanaşımına uğradığı takdirde, aslı ortadan kalkan alacağa ilişkin idari para cezasının da tahsil edilmemesi hususu düzenlenmiştir.

MADDE 8- Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda ortaya çıkan noksanlıklar ve buna ilişkin cezai müeyyideler gümrük vergisi yerine daha geniş bir kapsama sahip olan ithalat vergileri tabiri üzerinden yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 9- 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onuncu, onbirinci ve onüçüncü fıkralarında yer alan düzenlemeler 4458 sayılı Kanununun 235 inci maddesi olarak düzenlenmiş ve söz konusu fiillere uygulanacak idari ceza belirlenmiştir. Ayrıca, 5607 sayılı Kanunun yolcu beraberisi getirilen kaçak eşyaya ilişkin 6 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan düzenlemeler de 4458 sayılı Kanunun 235 inci maddesine eklenmiş olup söz konusu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın tasfiyeye tabi tutulacağına ilişkin hüküm eklenmiştir.

MADDE 10- 4458 sayılı Kanunun 235 inci maddesi ve 236 ncı maddesinde yer alan benzer fiillerin birleştirilmesi amaçlanmış ve maddeye gümrüksüz satış mağazaları ve gümrük antrepolarında kayıtlara göre farklı çıkan eşya ile ilgili olarak mevzuat boşluğunu önleyecek düzenleme eklenmiştir.

MADDE 11- 4458 sayılı Kanunun 35/B maddesi ile eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişiden başka kişiler tarafından da özet beyan verilebildiği hükme bağlandığından, bu maddede sayılan kişilerin verdikleri özet beyana ilişkin özet beyan eksiklik veya fazlalıklarından sorumlu tutulabilmesi amacıyla maddede değişiklik yapılmıştır.

Bunun yanında, taşıtta hiç özet beyan verilmeyen eşya bulunması ve bunun gümrük idaresince belirlendiği veya eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden sonra gümrük idaresine bildirildiği ve bu eşyanın verilmiş olan özet beyanlardan biri ile ilişkili olmadığının anlaşıldığı hallerde, söz konusu eşya için özet beyan vermekle yükümlü olan kişinin tespit edilmesi halinde bu kişi, tespit edilememesi halinde ise eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi tarafından, eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde uygulanacak cezai işleme ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, 237 nci maddede yer alan fiillere ilişkin olarak idari para cezalarının kimden alınacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 12- 4458 sayılı Kanunun 238 inci maddesinde yer alan düzenlemede yer alan ve gümrük vergilerinin katları şeklinde belirlenen cezalar gümrüklenmiş değer katları şeklinde değiştirilerek 5607 sayılı Kanunda yer alan benzer fiilin ceza oranı korunmuştur.

MADDE 13- 4458 sayılı Kanunun 239 uncu maddesine 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasında yer alan düzenleme eklenmiştir.

MADDE 14- 5607 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ibare 4458 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin altıncı fıkrasına eklenmiş, böylece Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin yükü bulunmadığı durumlarda, yük almadığının veya yükünün başka bir limana çıkarıldığının veya avarya olduğunun kanıtlanamaması durumunda sekiz kat usulsüzlük uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 15- 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahatlerin 4458 sayılı Kanuna aktarılması nedeniyle 4458 sayılı Kanunun 244 üncü maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir.

MADDE 16- 4572 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, anılan Kanunun amacı yeniden belirlenmiş, kooperatif ve birliklerin yeniden yapılandırılması için öngörülen süreç sona erdiğinden, buna ilişkin hususlar fıkradan çıkarılmış ve bu kuruluşların, bundan sonra genel kabul gören kooperatifçilik ilkeleri ile Bakanlıkça Dünyadaki başarılı kooperatifçilik uygulamaları da gözetilerek eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik, sorumluluk, etkinlik, verimlilik, iyi yönetim gibi alanlarda belirleyeceği kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak yönetilmeleri ve ülkemizde, ürün ticareti ve sanayinin gelişmesine öncülük eden ve mevcut durumda da ürün ticaretinde önemli fonksiyonları bulunan tarım satış kooperatifçilik sisteminin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, kooperatif ve birliklerin piyasa koşullarında idari ve mali yönden özerk, etkin, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde faaliyet göstermeleri amacı da korunmuştur.

4572 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle, ortaklık paylarının devrini kısıtlayan hükümler yürürlükten kaldırılmakta ve örnek ana sözleşmelerde düzenlenecek şartlarla ortaklık paylarının devrine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 17- 4572 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmektedir. Tarım satış kooperatif ve birlikleri, genel hükümlere tabi kooperatiflerden büyük ölçüde farklı özellik arz ettiğinden çalışma konuları ve çalışmalarında uyulacak esaslar maddeyle yeniden belirlenmektedir. Ayrıca, ana sözleşmelerle, kooperatifçilik sisteminin bir gereği olarak, ortaklara elde ettiği ürünün tamamını veya belirli bir kısmını teslim etme ya da teslim edilmesi zorunlu asgari ürün miktarı şartı getirilmesine imkân tanınmaktadır.

18/4/1972 tarihli ve 1581 sayılı Kanuna göre faaliyet gösteren tarım kredi kooperatifleri ve üst kuruluşlarıyla benzeri amaçları güden kooperatif ve birliklerin birbirleri ve ortakları ile üretim girdisi temini ve ürünlerin değerlendirilmesi amacıyla yaptıkları her türlü muamelenin, tarım kredi kooperatifleri ve üst kuruluşlarında olduğu gibi, alım ve satım amaçlı işlem olarak değerlendirilmemesi ve bu işlemlerin, ortaklar arası muamele sayılması amaçlanmıştır.

Sorumluluk ve hesap verebilirliğin gereği olarak, kooperatif ve birlik organları ile personelinin, tüm faaliyet ve kararlarında, iş ve işlemlerinde genel kabul görmüş rasyonel işletmecilik uygulamaları ile kooperatifçilik ve gerektiğinde Bakanlıkça belirlenecek kurumsal yönetim ilkelerini dikkate almaları; bu kuruluşların kuruluş amaçları doğrultusunda

hareket etmeleri; varlıklarını, mali yapısını ve rekabet gücünü koruyup geliştirme yönünde gerekli titizliği göstermeleri ve basiretli bir tacir gibi davranmaları şartı getirilmektedir. Bu hususlara aykırı davranışlar, organ üyelerinin ve personelin sorumluluğu için karine oluşturacaktır. Ayrıca, sağlıklı bir üst örgütlenmenin gereği olarak, kooperatiflere bağlı bulundukları birliğin belirleyeceği ilke ve esaslara uymaları zorunluluğu getirilmektedir.

Diğer yandan, kooperatif ve birliklerin bazı konularda karar ve toplantı nisaplarına ulaşmaları kolaylaştırılmakta ve daha çok yapı kooperatifleri hedeflenerek 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 42 nci maddesine ilave edilen ve tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin işlemlerinde gecikme ve maddi kayıplara yol açan ikinci fıkranın (6) ve (7) numaralı bentlerinin kooperatif ve birlikler için uygulanmaması; taşınmaz alımında ve satımında takip edilecek yöntem, taşınmazın nitelik, yer ve fiyatı gibi hususları ile imalat ve inşaat işlerinin yaptırılma yöntemine ilişkin usul ve esasların örnek anasözleşmelerde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Son fıkrayla da; Bakanlığa kooperatif ve birliklerle ilgili hususlarda düzenleme yetkisi verilmekte, kooperatif ve birliklere Bakanlık tarafından istenilecek bilgi ve belgeleri verme, veri girişi sağlama yükümlülüğü getirilmektedir.

MADDE 18- 4572 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi Eylem Planında öngörülen hedefler doğrultusunda değiştirilerek, kooperatif ve birliklerin organları, çalışma usul ve esasları, görev süreleri, seçimlerin yenilenmesi yeniden belirlenmekte ve ücretlere ilişkin esaslar getirilmektedir. Etkin ve verimli bir yönetim anlayışının gereği olarak birliklerin ürün alım, işleme ve değerlendirme gibi faaliyetleri ile diğer icrai faaliyetlerinin dünyada başarılı kooperatifçilik sistemlerinde olduğu gibi profesyonel yöneticiler eliyle yerine getirilmesi için bir karar, gözetim ve denetim organı olan yönetim kurulu ile icra birimi olarak genel müdür ve genel müdürlüğün görev alanları yeniden tanımlanmakta, genel müdürlerin görevden alınmaları performans ve objektif kriterlere dayandırılarak, bu alandaki keyfi uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 19- Bugüne kadar uygulanma imkânı olmayan dış denetime ilişkin düzenlemenin uygulanabilir hale getirilmesi ve işlevsel olmayan denetim kurullarının kaldırılmasından sonra ortaya çıkabilecek denetim boşluğunun doldurulması ve etkin bir denetim sisteminin oluşturulması amacıyla, Bakanlığın 1163 sayılı Kanuna göre denetim yetkileri saklı kalmak üzere, 4572 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmektedir. Buna göre, Bakanlıkça belirlenen kriterleri taşıyan birliklerin, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre birliklerin bağımsız denetime tabi tutulması, bunun dışında kalan birlikler ve kooperatiflerin hesap, işlem ve varlıkları ile mali tablolarının denetçilere denetlettirilmesi yükümlülüğü getirilmektedir. Denetçilerin, Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikte belirlenen şart ve niteliklere sahip, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir unvanını taşıyan kişiler ile birlik, kooperatif veya Bakanlıkta en az on yıl denetim elemanı olarak görev yapmış olanlar veya bunların hissesinin en az yüzde ellisine sahip oldukları denetim kuruluşları arasından genel kurulca seçileceği; denetçilerin denetim hizmetlerini yürütme şekli, görevlendirilme esasları, denetim ücret tarifeleri, yapılacak denetimlerin kapsamı, düzenlenecek belge ve raporlar ile denetimle ilgili diğer hususların yönetmelikte düzenlenmesi ve denetim giderlerinin ilgili birlik ve kooperatif tarafından karşılanması ve denetim yaptırılmadan genel kurulda ibra kararı alınamaması öngörülmektedir.

Ayrıca, maddenin ikinci fıkrasında da denetçilerin yükümlülük ve sorumluluklarına yer verilmektedir.

Diğer yandan, kooperatif ve birliklerde erken risk yönetim sistemi getirilmekte, belirli koşullar altında yönetim kurulunun, birlik ve ortak kooperatiflerin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla en kısa sürede, uzmanlardan bir komite kurması ve uzman komitesi raporu gözetilerek genel kurula, kooperatif ve birliklerin idari ve mali durumlarını düzeltmeyi ve sorunlarını çözmeyi amaçlayan gerekli telafi edici tedbirlere ilişkin kararların alınması öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasında ise, birliklerin zorunlu denetim sonuçlarını da gözeterek, kendilerine bağlı olup, etkinliği ve verimliliği azalmış veya varlıklarının yarısı karşılıksız kalmış ortak kooperatifleri harekete geçirerek durumlarını düzeltmeye zorlamaları ve iki yıldan fazla olmamak üzere verilen sürede gerekli tedbirleri almayan kooperatifleri ortaklıktan çıkartmaları esası getirilmektedir. Bu yolla, ekonomik yönden etkinlik ve verimlilik gösteremeyen kooperatiflerin birleşmeye zorlanması, kooperatiflerin birbirleriyle birleşerek daha güçlü bir yapıya kavuşmaları ve gerektiğinde birlik bünyesinden çıkarılarak sağlıklı kooperatiflerin ayıklanması amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Anayasanın 171 inci maddesinde yer alan Devlet tarafından kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirlerin alınacağı düzenlemesi de gözetilerek, kooperatif ve birliklere tanınan muafiyet ve istisnalara ilişkin düzenlemelerde uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 21- 4572 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen, örnek anasözleşmelerin hazırlanması ve değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden belirlenmekte ve örnek anasözleşmelerin ürün gruplarına göre farklılaştırılmasına imkân tanınmaktadır. Ayrıca ortaya çıkan düzenleme boşluğu doldurulmakta, yönetim kurulu kararıyla anasözleşmelerin örnek anasözleşme değişikliklerine intibakının sağlanması, tescile tabi hususların bir ay içinde ticaret siciline tescil ettirilerek Bakanlığa bildirilmesi ve anasözleşmelerin en çok altı ay içinde örnek anasözleşme değişikliklerine intibak ettirilmesi zorunluluğu getirilmektedir.

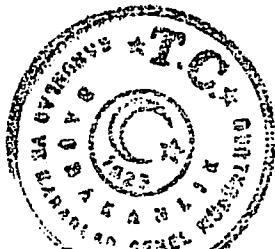
MADDE 22- 4572 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle ilave edilen fıkrayla, birliklere ek mali yük oluşturan, 18/11/1960 tarihli ve 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

MADDE 23- Madde ile 4572 sayılı Kanuna geçici iki madde eklenmektedir.

Geçici 3 üncü madde ile, kooperatif ve birliklerin sağlıklı bir mali ve bilanço yapısına kavuşturulabilmesi için bu kuruluşların anasözleşmelerine göre ek ödeme yükümlülüğü bulunan ortaklarına, bilanço açıklarının kapatılması amacıyla, ek ödeme yükümlülüğü ve ek ödeme yükümlülüğünün ortaklığın sona ermesi tarihi itibarıyla tahsili ve sermaye iadelerinden mahsubu imkânı getirilmektedir. Uygulamaya ilişkin usul ve esasların örnek anasözleşmelerde düzenlenmesi öngörülmektedir.

Geçici 4 üncü madde ile, 4572 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler nedeniyle ortaya çıkacak uygulama boşluklarının giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 24- Madde ile, örnek anasözleşmelere ilişkin yeni düzenlemelere uygun olmayan 4572 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki örnek anasözleşme tanımı ile 2000 yılından bu yana yürütülmekte olan Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin Yeniden Yapılandırılması Programının sonlandırılması amacıyla 4572 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 25- 4733 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesindeki hükümler madde metninden çıkarılmış, maddeye eklenen fıkralar ile lisans veya belge olarak faaliyet gösteren firmaların davalarının Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunca da takip edilebilmesini ve 4733 sayılı Kanunda bu tür firmalar için öngörülen belgelerin askıya alınması tedbirinin uygulanabilmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Ayrıca maddeye eklenen fıkra ile, kamu yararına çalışma statüsü verilen derneklere kaynak aktarımı sağlanarak içki ve sigara gibi zararlı alışkanlıklarla mücadeleye katkı sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 26- Madde ile mevcut fıkroda yer alan akaryakıt, alkollü içecekler ve tütün mamulleri ve benzeri mallarla ilgili kaçakçılıkla mücadelede etkinliği arttırmak amacıyla "işyeri sahibi adına" kavramı "bulundurduğu tespit edilen" olarak değiştirilmiş, ayrıca, ithal edilen ve yurt içinde üretilen ürünlerle ilgili olarak bandrolsüz ürün tespitlerinde, söz konusu ürünleri bulunduran, üreten veya ithal edenlerin de cezalı tarihyattan müteselsilen sorumlu tutulması öngörülmüştür.

MADDE 27- Gerek Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca, gerekse il özel idareleri ve defterdarlıkların 5607 sayılı Kanuna göre tasfiyelik hale gelen akaryakıt ile akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinin tasfiyesi için yaptıkları depolama ve satış/dağıtım gibi faaliyetler nedeniyle 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu çerçevesinde lisans alınıp alınmayacağı konusunda ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmıştır.

MADDE 28- 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçak petrol tanımı "kaçak akaryakıt" olarak yeniden tanımlanmıştır.

MADDE 29- Madde ile kaçakçılık fiillerinden dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara lisans verilmeyeceği hususu düzenlenmiştir.

MADDE 30- Bugüne kadar tesislerde yapılan denetimlerde; yerleşim planına aykırı olacak şekilde kaçak ve kayıt dışı satış yapılmak maksadıyla röle, kumanda, kumanda alıcısı gibi düzenekler ile gizli tank ve boru hatları bulundurulduğu tespit edilmiştir. Bu tür sahte düzeneklerin akaryakıt kaçakçılığında kullanımının önlenmesi amacıyla gerekli düzenleme yapılmıştır.

MADDE 31- Rafinerilere, tanklarında hangi tür petrol ve türevlerinin bulunduğunu lisanslarına işletme yükümlülüğü getirilmekte ve lisanslara işlenmiş tanklarda belirtilen üründen başka bir ürün bulundurulamayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 32- Yapılan düzenleme ile akaryakıt kaçakçılığı ile daha etkin mücadele edebilmek amacıyla dağıtıcılara, bayilerinde kurdukları otomasyon sistemine, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna erişim sağlama zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, Kurum tarafından da oluşturulan bu sistemden, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına görevlerinin gerektiği ölçüde doğrudan erişim imkânı verecektir. Diğer yandan, Kurum, ilgili kurum ve kuruluşlara yine görevlerinin gerektiği ölçüde bilgi ve belge vermekle yükümlü kılınmıştır.

Yine bu madde kapsamındaki düzenleme ile bayilerinde denetim sistemini kurmayan dağıtıcılara idari para cezası öngörülmüş ve dağıtıcının, denetim sistemini kurmayan veya kurduğu sistem yapılan düzenlemelere uygun olmayan bayisine akaryakıt ikmali yasaklanmıştır.

MADDE 33- Piyasa faaliyetlerini ilgilendiren davalarda hukuki sürecin daha sağlıklı işlenmesini teminen gerekli hallerde davaları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun da katılan sıfatıyla takip edebileceği düzenlenmiştir.

MADDE 34- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun piyasa faaliyetlerinin denetimini ne şekilde yapacağı hususu düzenlemiştir. Ayrıca, akaryakıt kaçakçılığı ile daha etkin mücadelede Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının gerek denetimlerde gerekse mevzuat açısından koordinasyon içerisinde çalışmasının önemi gözönüne alınarak Kurumun çıkaracağı yönetmeliklerde; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşünün alınması amacıyla gerekli düzenleme yapılmıştır.

MADDE 35- 5015 sayılı Kanun gereği ulusal petrol stoklarının temini için dağıtıcı, ithalatçı ve rafinericilere zorunlu stoklar tutturulsa dahi bu stokların kim tarafından denetleneceği kanunda tam olarak belirtilmediğinden uygulamada sorunlar yaşanmaktadır. Arz güvenliği için Türkiye'nin Uluslararası Enerji Ajansı üyeliği gereği doksan günlük petrol stoğu tutma zorunluluğu olduğundan, bu stokların bir kısmı olan zorunlu stokların sağlıklı bir şekilde denetlenmesi amacıyla gerekli düzenleme yapılmıştır.

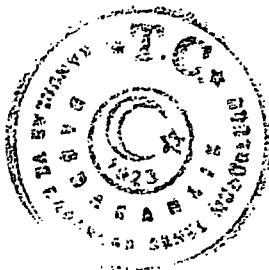
MADDE 36- 5015 sayılı Kanunda ulusal marker sadece rafineri çıkışı veya gümrük girişinde rafinerici ve dağıtıcıların gözetiminde eklenmektedir. Ulusal marker ekleme işlemlerinin daha etkin denetimi için bağımsız gözetim firmalarına da yetki verilecek şekilde gerekli düzenleme yapılmıştır.

Yine bu madde ile ulusal marker ekleme işlemlerinde meydana gelecek usulsüzlüklerden, lisans sahibi ile bağımsız gözetim firmaları müştereken sorumlu tutulmuş, ayrıca akaryakıt eklenecek ulusal marker miktarının sağlıklı tespiti için dağıtım şirketlerinin her yıl Kasım ayı içinde takip eden yıla ait projeksiyonlarını verme zorunluluğu getirilmiştir.

MADDE 37- Madde ile idari para cezaları miktar olarak arttırıldığı gibi aynı zamanda kapsamı da genişletilmiştir. Yapılan düzenleme ile yasal olmayan düzenekler ceza kapsamına alınmış, ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret edecek firmalara ceza öngörülmüş, zorunlu stokları tutmayanlara ton başına ceza belirlenmiş ve Kurumun ön araştırma veya soruşturma sonuçlarını en geç üç ay içinde karara bağlaması düzenlenmiştir.

Yine bu maddede yapılan düzenleme ile 5015 sayılı Kanun kapsamında verilecek idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulmasının tahsil işlemlerini durdurmayacağı, para cezalarının tebliğ tarihini izleyen otuz gün içerisinde ödenmemesi halinde, cezanın ilgili vergi dairesi aracılığı ile tahsil edileceği, tahsilatta 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

MADDE 38- Yapılan denetimler sonucu elde edilen tecrübelerle göre; lisans sahipleri Kurum soruşturması ve/veya mahkeme kararları kesinleşinceye kadar aynı tesisin mühürlenmeyen diğer kısımlarında farklı bir lisansla veya farklı yerlerde yeni bir tesis kurarak yeni bir lisansla faaliyetlerine devam etmektedir. Bu durumu engelleyen bir düzenleme de 5015 sayılı Kanunda bulunmamaktadır.

Akaryakıt kaçakçılığı ile daha etkin mücadele için, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya mahkeme kararının kesinleşmesine kadar işletmenin faaliyetlerine devam etmemesi amacıyla Kurum tarafından tesisin faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için yeni lisans verilmemesi hükmü düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, kaçakçılık fiilinin sadece ulusal marker seviyesi ile ilgili olması durumunda, akaryakıtın, akredite laboratuvar analiz sonucuna göre ulusal marker seviyesinin olumlu olması veya resmi kayıtlara göre menşeyinin ve Türkiye'ye kanuni yollarla serbest dolaşıma girdiğinin belgelendirilmesi durumlarında geçici durdurma kararının Kurum tarafından kaldırılması yolunda düzenleme getirilmiştir.

MADDE 39- Madde ile, 5015 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen yönetmeliğin altı ay içinde yürürlüğe konulması öngörülmüştür.

MADDE 40- 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, 5015 sayılı Kanunun ek 3 üncü, ek 4 üncü ve ek 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 41- Maddede yapılan düzenleme ile seçilme yeterliliğini kaybeden kişilerin organ üyeliklerinin sona ermesi yaptırımının, seçilme yeterliliği bulunmadığı halde seçilen kişilere de uygulanması yönünde değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca, seçme hakkının kullanılabilmesi için aranan ilave şartlar kaldırılarak madde, Kanundaki diğer değişiklikler ile uyumlu hale getirilmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında yapılan değişiklik ile fıkra metnindeki karışıklığın giderilmesi temin edilerek, oda ve borsalar arasındaki uygulama farklılığı giderilmiştir.

MADDE 42- Bakanlığın denetim yetkisinde olan esnaf ve sanatkâr odaları ile bunların üst birliklerinin denetimi sırasında denetim ve soruşturmanın güvenliği açısından geçici olarak görevden uzaklaştırma yetkisi 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ile Bakanlığa verilmiştir. Oda, borsa ve Birlik bakımından da Bakanlığın aynı yetkilere sahip olması ile denetimlerin sağlıklı yapılmasını teminen 5174 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi yeniden düzenlenmiştir. Maddede yapılan değişiklik ile görevi başında kalması denetim ve soruşturmanın yapılması bakımından sakıncalı görülen; oda, borsa ve Birlik personelinin Bakanlık denetim elemanlarının teklifi üzerine Bakanlıkça, organ üyelerinin ise Bakanlık denetim elemanlarının teklifi üzerine Bakanlık veya Cumhuriyet savcısının talebi ve yetkili asliye hukuk mahkemesinin kararı üzerine görevden uzaklaştırılabilmesi hususundaki hukuki boşluğun giderilebilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 43- 2012 yılının Ekim ve Kasım aylarında yapılması gereken oda ve borsaların organ seçimleri ilk olarak Bakanlar Kurulunun 4/6/2012 tarihli ve 2012/3237 sayılı Kararı ile 2013 yılının Şubat ve Mart aylarına, daha sonra da Bakanlar Kurulunun 28/1/2013 tarihli ve 2013/4244 sayılı Kararı ile 2013 yılının Mayıs ve Haziran aylarına ertelenmiştir. 2013 yılının Şubat ve Mart aylarında yapılması kararlaştırılan seçimlerde kullanılmak üzere ticaret sicili müdürlüklerinden alınmış olan yetki belgelerinin, ticaret sicili müdürlüklerinde yaşanması muhtemel yoğunluğu azaltmak amacıyla, 2013 yılının Mayıs ve Haziran aylarına ertelenen seçimlerde kullanılması imkânı getirilmiştir.

MADDE 44- 5368 sayılı Kanun uyarınca kadaströ teknik hizmetleri lisanslı bürolara devredilmiş olup 2010 yılından bu yana faaliyet gösteren bu büroların, 2009 yılında yapılan sınava karşı açılan davada "dava konusu işlemin iptali" yolunda Ankara 9. İdare

Mahkemesince verilen E:2010/309 ve K:2011/237 sayılı Karar ve bu Kararın Danıştay 10. Dairesinin E:2011/7268 ve K:2012/3343 sayılı Kararıyla temyizden onanması sebebiyle anılan büroların faaliyetleri sona ereceğinden, 1/1/2013 tarihi itibarıyla faaliyette olan büroların yürütmekte oldukları kamu hizmetlerini aksatmamak, kazanılmış hakları korumak ve hukuki güvenlik ve idari istikrar ilkelerini sağlamak üzere 5368 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmiştir.

MADDE 45- 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesinde haksız yere destekleme ödemesinden yararlanan tutarların geri alınması sırasında haksız ödemenin yapıldığı tarihten itibaren geri alınacağı tarihe kadar hangi mali müeyyidenin uygulanacağını belirlemek amacıyla 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammına atıf yapılmıştır. Tarım Kanunu kapsamında verilen ve haksız yere yapıldığı tespit edilen her türlü destek ödemeleri 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Devlete ait alacak olarak vergi dairelerince takip ve tahsil edilmektedir. Haksız yere yapılan destek ödemelerinin, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre geri alınacağına açıklık getirmek amacıyla maddede düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 46- Madde ile, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hariç diğer ülkelere vize muafiyeti kapsamında kimlik belgesiyle çıkış yapanlardan da harç alınması amaçlanmış, harç tutarını indirmeye ve ilave muafiyetleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

MADDE 47- 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçak petrole ilişkin ceza hükümleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, 5607 sayılı Kanuna “akaryakıt” tanımı eklenmiştir.

MADDE 48- 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahatlere ilişkin düzenlemelerin, 4458 sayılı Gümrük Kanununa, 5015 ve 4733 sayılı Kanunlarda yer alan kaçakçılık fiillerinin 5607 sayılı Kanuna aktarılması nedeniyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 49- Madde ile, 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahatlere ilişkin düzenlemelerin 4458 sayılı Gümrük Kanununa aktarılması nedeniyle gerekli değişiklikler yapılmış ve maddeye iki fıkra eklenerek, kaçak akaryakıt satışının özel bir çaba sarf edilerek tank, düzenek ve ekipman kullanılarak yapılması halinin daha ağır bir şekilde cezalandırılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, kaçakçılıkla mücadelede caydırıcı bir etki sağlaması bakımından; tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya, canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenlerin, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 50- Kaçak zannı ile yakalanan tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkiler, kaçak eşya ambarlarının yaklaşık yüzde seksenini doldurmaktadır. Ayrıca, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından söz konusu eşyanın yurtiçinde satışı ve kullanımının yasaklanmış olması nedeniyle, bu ürünler ancak yargılama sonucunda imha edilebilmektedir. Ambarlardaki doluluğun önlenmesi ve depolama maliyetinin azaltılması amacıyla, bu tür eşyanın yakalandığında derhal imhası öngörülmektedir.

Ayrıca, kaçak akaryakıtın teslimi ve muhafazasına yönelik düzenlemeler maddeye eklenmiştir.

MADDE 51- Madde ile, 5607 sayılı Kanunda yer alan kabahatlere ilişkin düzenlemelerin 4458 sayılı Kanuna aktarılması nedeniyle, 5607 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE 52- Kaçak eşya için dava açma ve karar verme sürelerinin uzaması nedeniyle eşya ekonomiye kazandırılmadığı gibi beklemekten mütevellit değer kayıpları oluşmakta, imhaliğe hale gelebilmekte ve imha edilmesi halinde ayrı bir külfet doğmaktadır. Ayrıca tasfiye sürecinin uzaması nedeniyle ambarlarda yığılmalar meydana gelmektedir. Bu nedenle maddede yer alan bir yıllık sürenin kısaltılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca, kaçak petrolün tasfiyesine ilişkin hükümler 5015 sayılı Kanundan çıkarılarak 5607 sayılı Kanuna eklenmiş olduğundan, kaçak eşyaların tasfiyesinin tek bir usul ile yapılması amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Diğer taraftan iadesine karar verilen eşyayla ilgili gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılması yerine gümrük vergilerinin tahsil edilmesi amaçlanmış, emanete alınan paranın da iade edilmesi sırasında yeterli olmaması durumunda kalan tutarın nereden karşılanacağı açıklanmıştır.

MADDE 53- 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin hükümler de 5015 sayılı Kanundan 5607 sayılı Kanuna aktarılmıştır. Tüzel kişiliği sona erdirilen il özel idarelerinin bulunduğu illerde kaçak akaryakıt tasfiyesinin defterdarlıklar tarafından yapılacağı hususu düzenlenmiştir. Ayrıca, kaçak akaryakıtın depolanmasında ve satışında yaşanan sıkıntılar gözönüne alınarak kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler ve gümrük idarelerinin kullanımına bedelsiz tahsis yoluyla tasfiye uygulaması getirilmiştir.

MADDE 54- İhbarda bulunan kişilerin kimliklerinin gizli tutulması ile ilgili mevzuatta bir boşluk bulunmaktadır. Madde ile muhbirin kimliğinin gizli kalmasına imkân veren hüküm yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 55- 5015 sayılı Kanunda yer alan kaçakçılık fiilleri 5607 sayılı Kanuna aktarıldığından, kaçak akaryakıt yakalanması halinde ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine verilecek ikramiyeye ilişkin hükümler de 5015 sayılı Kanundan 5607 sayılı Kanuna aktarılmıştır.

Kaçak tütün mamulleri ve alkollü içki ürünlerine ilişkin yakalamalarda da uyuşturucu madde yakalamalarındaki ikramiye uygulamasına paralel bir düzenleme yapılmasının, bu alandaki kaçakçılıkla mücadele eden kolluk görevlilerinin motivasyonlarını arttıracak değerlendirilmektedir.

Ayrıca, uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarına da ikramiye verilmesi öngörülmüştür.

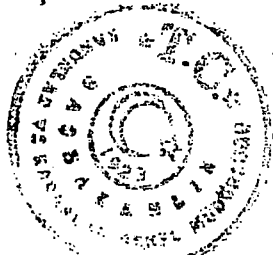
MADDE 56- 5607 sayılı Kanuna dört geçici madde eklenmektedir.

Geçici 6 ncı madde ile, halen kaçak eşya ambarlarında bulunan tütün ve tütün mamulleri ile içkilerin derhal imha edilmesi öngörülmektedir.

Geçici 7 nci madde ile, yönetmeliklerin çıkarılacağı süre belirlenmiştir.

Geçici 8 inci madde ile, lehe olan hükümlerin uygulanması ile ilgili olarak 5252 sayılı Kanunun uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Geçici 9 uncu madde ile, tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizatın, bulunduğu yerdeki defterdarlığa devredilmiş sayılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 57- Madde ile, 5607 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler çerçevesinde uygulama kabiliyeti kalmayan hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 58- Madde ile, ticaret siciline kayıtlı ticari işletmenin sahibi veya ticaret şirketinin ortak ya da yöneticisi tarafından işletme veya şirketle ilgili olarak verilecek kefaletler, esnaf ve sanatkârlar siciline kayıtlı esnaf veya sanatkâr tarafından mesleki faaliyeti ile ilgili olarak verilecek kefaletler ve 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında kullanılacak kredilerde verilecek kefaletler için eşin yazılı rızasının aranmamasının sağlanması suretiyle ticari hayatın doğal akışını kolaylaştırmaya yönelik değişiklik yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 59- Yevmiye defteri, muhasebe ile ilgili defterlerden olması sebebiyle bilançonun çıkartılmasında esas alınmaktadır. Özellikle bağımsız denetime tabi şirketler bakımından bilançonun çıkartılmasının uzayabilmesi sebebiyle üç aylık sürenin sıkışıklığa yola açabileceği değerlendirilmektedir. Öte yandan, 213 sayılı Kanunun 219 uncu maddesine göre yevmiye defterine kayıtlar en geç kırkbeş gün içinde yapılması zorunludur. Son işlemin yılın son günü yapılması durumunda yevmiye defterine kayıt en geç 15 Şubatta yapılacaktır. Bu nedenle, 31 Marta kadar olan üç aylık sürede bir uygulama sıkışıklığı yaşanması ihtimali bulunmaktadır.

Öte yandan, yönetim kurulu karar defteri ise muhasebe ile ilgili bir defter olmayıp, kararlar alındıktan sonra alınan kararların yazıldığı kâğıdın yapıştırıldığı veya kararların yazılı hale dönüştürülüp geçirildiği defterlerdir. Bu sebeple alınan kararların, karar defterine geçirilmesi bakımından bir süreç gerekmemektedir. Ayrıca, çifte defter tutmanın önüne geçilebilmesi bakımından eski defterin kısa bir sürede kapanış tasdikinin yapılması uygun olacaktır. Bu itibarla, karar defterlerinin kapanış onayları için Kanunda öngörülen üç aylık sürenin de uzun olduğu değerlendirilmektedir. Söz konusu hususlar dikkate alınarak, madde ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının dördüncü cümlesinin değiştirilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

MADDE 60- Anayasa Mahkemesinin 22/11/2012 tarihli ve E:2011/107 sayılı Kararı ile 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasının ve sekizinci fıkrasında yer alan "...mesleğe alınmaları..." ibaresinin Anayasanın 91 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasaya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir. Bu nedenle madde ile, kanun hükmünde kararname yerine kanun ile düzenleme yapılmıştır.

MADDE 61- Anayasa Mahkemesinin 8/11/2012 tarihli ve E:2011/87 sayılı Kararı ile 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarının Anayasanın 91 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca iptal edilmesi nedeniyle, söz konusu maddenin kanun hükmünde kararname yerine kanun ile düzenlenmesi gereği ortaya çıkmış ve maddede bu amaçla düzenleme yapılmıştır.

MADDE 62- Anayasa Mahkemesinin 22/11/2012 tarihli ve E:2011/107 sayılı Kararı ile 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin, Anayasanın 91 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasaya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir. Bu nedenle, kanun hükmünde kararname yerine kanun ile düzenleme yapılmıştır.

MADDE 63- 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kuruluşu ile birlikte, mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen denetim işlerinin yaklaşık yüzde yetmişbeşini oluşturan; kamu nitelikli meslek kuruluşları, ticaret şirketleri, toptancı halleri, ticaret sicil müdürlükleri ve tüketicinin korunması alanı ile ilgili denetim işleri, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilen iç ticaret birimlerinin görev alanında yer almaktadır.

Diğer taraftan, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde, 31/12/2012 tarihi itibarıyla mevcut 898.628 ticaret şirketi (anonim şirket, limited şirket, kollektif şirket, komandit şirket ve kooperatifler) Gümrük ve Ticaret Bakanlığının denetimine tabi tutulmuştur. Ayrıca, yeni Türk Ticaret Kanunu ile birlikte anonim şirketlerdeki denetim kurulları kaldırılmış ve sermaye şirketleri için bağımsız denetim uygulaması getirilmiştir. Ancak, bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin Bakanlar Kurulunca belirlenen kapsamı içerisinde yer alan şirket sayısının yaklaşık 2.700 olduğu görülmektedir. Bu durum ise, Bakanlık tarafından yerine getirilmesi gereken denetimin önemini daha da arttırmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığına verilen bu denetim görevinin etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için, konusunda uzmanlaşmış olan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcılarının, talepte bulunmaları halinde ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilen ticaret birimlerine yönelik denetim yüküne uygun olarak iki Bakan arasında yapılacak protokolle kadrolarıyla birlikte naklen atanmalarının sağlanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, bu şekilde atananların 1/1/2012 tarihinden önce bu kadrolara atanmış olanlarla aynı düzeyde mali haklara sahip olmaları imkânı sağlanmaktadır.

MADDE 64- Yürürlük maddesidir.

MADDE 65- Yürütme maddesidir.

